

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Кафедра економіки

**Методичні вказівки
з підготовки та проведення підсумкової атестації
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
ОП Економіка**

Умань – 2025

Укладачі:

- к.е.н., завідувач кафедри економіки Алла ОСІПОВА;
- к.е.н., доцент кафедри економіки Оксана ФРОТЕР;
- к.е.н., доцент кафедри економіки Людмила СМОЛІЙ;
- к.е.н., доцент кафедри економіки Алла РЕВУЦЬКА;
- к.е.н., доцент кафедри економіки Віра КОСТЮК;
- д.е.н., професор кафедри економіки Руслан МУДРАК;
- викладач-стажист кафедри економіки Зоя НЕПОЧАТЕНКО

Рецензенти:

Юрій ЦИМБАЛЮК – к.е.н., декан факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету, доцент

Юлія НЕСТЕРЧУК – д.е.н., професор кафедри підприємництва та бізнес-технологій Уманського національного університету

Методичні вказівки з підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини. Умань: УНУ. 2025. 68 с.

Затверджено на засіданні кафедри економіки
(протокол №1 від «28» серпня 2025 р.).

Методичні вказівки рекомендовані до видання науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва
(протокол №1 від «29» серпня 2025 р.).

Зміст

1.	Мета та зміст підсумкової атестації бакалаврів	4
2.	Екзаменаційна комісія	5
3.	Порядок складання підсумкової атестації	6
4.	Програма атестаційного екзамену	7
4.1.	Структура завдань і порядок оцінювання їх виконання	7
4.2.	Питання для підготовки до атестаційного екзамену з навчальних дисциплін:	8
	«Міжнародна економіка»	8
	«Національна економіка»	9
	«Бухгалтерський облік»	11
	«Правове регулювання економіки»	12
	«Фінанси»	14
	«Економіка аграрного бізнесу»	16
	«Менеджмент»	18
	«Маркетинг»	20
	«Основи міжнародного бізнесу»	22
	«Інвестування»	24
	«Економічний аналіз»	25
	«Економіка людського капіталу»	28
	«Інформаційні системи і технології в економіці»	29
	«Управління ризиками»	31
	«Податкова система»	33
	«Економіка інновацій»	34
	«Аналіз господарської діяльності»	36
	«Державне регулювання економіки»	38
	«Бізнес-планування»	40
	«Візуалізація даних в Excel та бізнес-аналітика»	41
	«Потенціал і розвиток підприємства»	43
	«Економічна політика держави»	45
5.	Тестові практичні завдання для підготовки до атестаційного екзамену	48
6.	Рекомендована література	65

1. Мета та зміст підсумкової атестації бакалаврів

Підсумкова атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка» є завершальним етапом підготовки фахівців. Її мета – встановлення рівня підготовки випускника до виконання професійних задач і відповідності його підготовки вимогам стандарту вищої освіти. Підсумкова атестація визначає теоретичний рівень підготовки бакалавра та оцінює його готовність до самостійного вирішення виробничих завдань.

Підсумкова атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Методичні вказівки з підготовки та проведення підсумкової атестації розроблено відповідно до: Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 051 Економіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та інших нормативно-правових актів України з питань освіти, а також «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Уманському національному університеті садівництва», «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті», «Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва», «Кодексу академічної доброчесності Уманського національного університету», «Антикорупційної програми Уманського національного університету садівництва», «Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва», «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва».

Під час підсумкової атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини здійснюється перевірка програмних результатів навчання:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН 25. Оволодіти практичним інструментарієм організації й ведення економічної діяльності та обґрунтування ефективних господарських рішень економічними суб'єктами з урахуванням галузевої специфіки аграрної економіки.

2. Екзаменаційна комісія

Підсумкова атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК), яка створюється щороку як єдина для усіх форм навчання у складі голови та членів комісії.

Екзаменаційні комісії формуються з науково-педагогічних працівників університету. До складу екзаменаційної комісії також можуть входити фахівці з відповідних видів діяльності, представники роботодавців, працівники науково-дослідних інститутів, інших закладів вищої освіти.

Складання комплексного кваліфікаційного екзамену проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участі не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії.

Завданнями екзаменаційної комісії є:

- комплексна перевірка й оцінка виконання освітньої програми;
- прийняття рішення про присвоєння здобувачам вищої освіти відповідної кваліфікації та щодо видачі диплома;
- розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки здобувачів вищої освіти відповідної галузі знань та спеціальності.

3. Порядок складання підсумкової атестації

Підсумковий атестаційний екзамен здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Економіка» за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини проводиться у восьмому семестрі після завершення теоретичного навчання та проходження всіх видів практик відповідно до затвердженого графіка освітнього процесу.

Допуск до атестаційного екзамену здійснюється за наказом ректора університету на підставі виконання студентом всіх складових частин навчального плану.

Здобувачам вищої освіти, які успішно склали підсумкову атестацію відповідно до освітньої програми підготовки, рішенням екзаменаційної комісії присвоюються кваліфікація бакалавр з економіки і видається диплом.

Екзаменаційна комісія за результатами атестації приймає остаточне рішення щодо видачі здобувачеві випускного курсу диплома з відзнакою. Випускник, який досяг особливих успіхів у засвоєнні освітньої (освітньо-професійної) програми, має право претендувати на отримання диплома з відзнакою за наявності середнього рейтингового балу студента не менше 90 балів (за шкалою ЄКТС) з усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом та оцінки за національною шкалою «відмінно» (за шкалою ЄКТС – А (90–100 балів) за результатами підсумкової атестації.

У випадку незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати апеляцію на ім'я ректора університету. Заява про апеляцію з візою декана подається ректору або проректору в день проведення підсумкової атестації після оголошення її результатів. Комісія розглядає лише апеляції здобувачів вищої освіти щодо порушення процедури проведення підсумкової атестації, що могло негативно вплинути на оцінку екзаменаційної комісії. За рішенням ректора Університету можливе скасування відповідного рішення екзаменаційної комісії і проведення повторного засідання екзаменаційної комісії в присутності представників комісії з розгляду апеляції.

4. Програма атестаційного екзамену

4.1. Структура завдань і порядок оцінювання їх виконання

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка» підсумкова атестація відбувається шляхом складання атестаційного екзамену.

До програми атестаційного екзамену включаються завдання з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Відповідно до навчального плану, до програми включено тестові завдання з наступних дисциплін:

- «Міжнародна економіка»
- «Національна економіка»
- «Бухгалтерський облік»
- «Правове регулювання економіки»
- «Фінанси»
- «Економіка аграрного бізнесу»
- «Менеджмент»
- «Маркетинг»
- «Основи міжнародного бізнесу»
- «Інвестування»
- «Економічний аналіз»
- «Економіка людського капіталу»
- «Інформаційні системи і технології в економіці»
- «Управління ризиками»
- «Податкова система»
- «Економіка інновацій»
- «Аналіз господарської діяльності»
- «Державне регулювання економіки»
- «Бізнес-планування»
- «Візуалізація даних в Excel та бізнес-аналітика»
- «Потенціал і розвиток підприємства»
- «Економічна політика держави».

Складання екзамену відбувається шляхом виконання тестових завдань. Кожен варіант таких завдань містить 80 теоретичних питань (з усіх дисциплін, включених до програми атестаційного екзамену) та 10 практичних завдань.

Кожне правильно виконане теоретичне завдання оцінюється в 1 бал, практичне завдання – 2 бали.

Оцінювання успішності здобувача вищої освіти при складанні екзамену здійснюється за шкалою, наведеною нижче.

Шкала оцінювання виконання студентами-випускниками завдань атестаційного екзамену

Сума балів за виконання тестових завдань	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	
0-34	F	
		незадовільно

4.2. Питання для підготовки до атестаційного екзамену

Дисципліна «Міжнародна економіка»

1. Політика протекціонізму, це політика –
 - а) невтручання держави у зовнішню торгівлю;
 - б) підтримки національного виробника;
 - в) підтримки іноземного інвестора;
 - г) підтримки імпортера.
2. На інвестиційний клімат країни не впливають:
 - а) стабільність грошової одиниці;
 - б) законодавство країни;
 - в) кліматичні умови країни;
 - г) позитивна громадська думка щодо іноземних інвестицій.
3. Демпінг – це :
 - а) встановлення цін на світовому ринку нижче цін країни-експортера;
 - б) встановлення цін на світовому ринку вище цін країни-імпортера;
 - в) встановлення цін на світовому ринку вище цін країни-експортера;
 - г) встановлення цін на світовому ринку нижче цін країни-імпортера.
4. Об'єм міжнародної торгівлі – це:
 - а) сума експорту та імпорту всіх країн;
 - б) різниця експорту та імпорту всіх країн;
 - в) сума експорту всіх країн;
 - г) сума торговельних балансів усіх країн.
5. Ембарго – це:
 - а) добровільні експортні обмеження;
 - б) тимчасова чи постійна заборона на ввезення товарів;
 - в) підвищення ціни на світовому ринку;
 - г) частка суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності в експорті.
6. Ревальвація – це:
 - а) підвищення курсу національної валюти щодо іноземних валют;
 - б) зниження курсу національної валюти щодо іноземних валют;
 - в) підвищення облікової ставки;
 - г) заборона ввозу іноземної валюти.
7. «Спільний ринок» як форма інтеграції, передбачає:
 - а) зниження чи ліквідацію мита у торгівлі з третіми країнами;
 - б) зниження чи ліквідацію мита у взаємній торгівлі;
 - в) встановлення єдиного мита у торгівлі з третіми країнами;
 - г) вільне переміщення товарів, капіталів і робочої сили.
8. «Митний союз» як форма інтеграції, передбачає:
 - а) зниження чи ліквідацію мита у торгівлі з третіми країнами;
 - б) зниження чи ліквідацію мита у взаємній торгівлі;
 - в) встановлення єдиного мита у торгівлі з третіми країнами;
 - г) вільне переміщення товарів і капіталів;
9. Зона вільної торгівлі як форма інтеграції, передбачає:
 - а) зниження чи ліквідацію мита у торгівлі з третіми країнами;
 - б) зниження чи ліквідацію мита у взаємній торгівлі;
 - в) встановлення єдиного мита у торгівлі з третіми країнами;
 - г) вільне переміщення товарів і капіталів.
10. Вивіз капіталу сприяє:
 - а) зменшенню безробіття в країні-експортері;
 - б) розвитку капіталоемних, але не прибуткових галузей в країні-експортері;
 - в) зростанню безробіття в країні-експортері;

- г) зростанню безробіття в країні-імпортері.
11. Квота у міжнародній торгівлі – це:
- а) сума грошового внеску члена міжнародного кооперативу;
 - б) вартісне або кількісне обмеження експортно-імпортних операцій;
 - в) рівновага у купівельній спроможності двох валют;
 - г) приховані обмеження у міжнародній торгівлі.
12. Головна причина створення і функціонування транснаціональних корпорацій:
- а) розвиток продуктивних сил, що переросли національно-державні кордони;
 - б) розвиток світової торгівлі;
 - в) міграція робочої сили;
 - г) науково-технічний прогрес.
13. Загальною причиною і умовою міжнародної міграції робочої сили є:
- а) різниця в темпах нагромадження капіталу по країнах світу;
 - б) безробіття;
 - в) низький рівень заробітної плати;
 - г) воєнні конфлікти.
14. Падіння курсу національної валюти призводить до:
- а) зменшення експорту товарів і послуг;
 - б) збільшення експорту товарів і послуг;
 - в) збільшення імпорту товарів і послуг;
 - г) зростання валютних резервів.
15. Країни з хронічно пасивними платіжними балансами змушені:
- а) вдаватися до різних видів валютних обмежень;
 - б) надавати перевагу валютним інтервенціям;
 - в) надавати перевагу дисконтній політиці;
 - г) надавати перевагу девізній політиці.

Дисципліна «Національна економіка»

1. Що є основною одиницею виміру в системі національних рахунків?
- а) фінансова одиниця;
 - б) гривня;
 - в) господарюючий суб'єкт;
 - г) валовий внутрішній продукт (ВВП).
2. Який рівень економіки характеризує національне господарство в цілому?
- а) мікрорівень;
 - б) макрорівень;
 - в) мезорівень;
 - г) локальний рівень.
3. Який тип активів включає людський капітал?
- а) фінансові активи;
 - б) природні активи;
 - в) технічні активи;
 - г) нефінансові нестворені активи.
4. Яка з теорій підкреслює роль держави у стимулюванні економіки через витрати?
- а) монетаризм;
 - б) маржиналізм;
 - в) кейнсіанство;
 - г) неолібералізм.
5. До якої групи належать інститути влади, що забезпечують функціонування економіки?
- а) базисні відносини;
 - б) інституціональні чинники;
 - в) моделі добробуту;

- г) науково-технічний потенціал.
- 6. Який з елементів не входить до складу господарського комплексу?
 - а) агропромисловий комплекс;
 - б) промисловість;
 - в) конституційна система;
 - г) будівництво.
- 7. Основною характеристикою соціально-ринкової економіки є:
 - а) відсутність конкуренції;
 - б) право власності та економічна свобода;
 - в) державна монополія;
 - г) змішана планова економіка.
- 8. Яке з тверджень описує сутність економічної свободи?
 - а) повне регулювання економіки державою;
 - б) рівний доступ до політичної влади;
 - в) можливість самостійного прийняття економічних рішень;
 - г) відсутність конкуренції на ринку.
- 9. Що є основою економічної безпеки держави?
 - а) тільки фінансова незалежність;
 - б) підвищення імпорту;
 - в) стабільність функціонування ключових секторів;
 - г) зменшення ВВП.
- 10. Який показник найкраще характеризує добробут населення?
 - а) рівень інфляції;
 - б) державний борг;
 - в) ВВП на душу населення;
 - г) курс національної валюти.
- 11. Який метод прогнозування економіки спирається на аналіз трендів?
 - а) дискретний;
 - б) модельний;
 - в) екстраполяція;
 - г) імітаційний.
- 12. До якої категорії ресурсів належать лісові й водні ресурси?
 - а) людські ресурси;
 - б) природно-ресурсний потенціал;
 - в) інформаційні ресурси;
 - г) капітальні активи.
- 18. Яка функція належить державному регулюванню економіки?
 - а) перерозподіл доходів;
 - б) формування інфляції;
 - в) створення монополій;
 - г) зниження конкуренції.
- 19. До якого напрямку відносяться БЕЗ (вільні економічні зони)?
 - а) індикативне планування;
 - б) політика протекціонізму;
 - в) форми міжнародної економічної інтеграції;
 - г) внутрішня податкова політика.
- 20. Що є індикатором сталого розвитку?
 - а) рівень податкового навантаження;
 - б) збалансованість економічного, екологічного й соціального розвитку;
 - в) темпи імпорту;
 - г) обсяг золотовалютних резервів.

Дисципліна «Бухгалтерський облік»

1. Головне завдання бухгалтерського обліку –
 - а) своєчасне подання податкової звітності;
 - б) своєчасне запобігання негативним явищам у господарській діяльності підприємства;
 - в) формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результати діяльності підприємства;
 - г) своєчасне складання статистичної звітності.
2. Вимірники, які відносять до натуральних:
 - а) кілограм, кубометр, штука;
 - б) метр, гривня;
 - в) людино-година, євро;
 - г) гривня, тонна.
3. Фінансовий облік – це:
 - а) облік масових суспільних явищ;
 - б) облік всієї діяльності підприємства, який характеризує його майновий, фінансовий стан та прибутковість загалом;
 - в) облік і контроль за окремими операціями на найважливіших ділянках господарської діяльності підприємства;
 - г) облік, який ведеться у підрозділах.
4. Які є види бухгалтерського обліку?
 - а) оперативно-технічний, бухгалтерський, статистичний;
 - б) бухгалтерський, податковий, оперативно-технічний;
 - в) фінансовий, управлінський, податковий;
 - г) фінансовий, статистичний;
5. Податковий облік – це:
 - а) дані для забезпечення податкової звітності;
 - б) облік господарських операцій, зв'язаних з визначенням податкової бази з податку на прибуток;
 - в) система збору, реєстрації, узагальнення, зберігання та передання інформації, необхідної для розрахунку податків (зборів) і контролю за їхньою сплатою;
 - г) облік валових доходів і валових витрат.
6. Що відноситься до господарських операцій?
 - а) події, які відбуваються на підприємстві;
 - б) факти підприємницької та іншої діяльності, що впливають на стан майна, капіталу, зобов'язань і фінансових результатів;
 - в) придбання сировини і матеріалів;
 - г) факти підприємницької діяльності.
7. Під управлінським (внутрішньогосподарським) обліком слід розуміти:
 - а) систему підготовки та обробки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством;
 - б) облік витрат діяльності;
 - в) облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг);
 - г) облік витрат майбутніх періодів.
8. У пасиві балансу відображаються:
 - а) господарські засоби (активи);
 - б) результати господарських процесів;
 - в) джерела утворення активів;
 - г) явища і події.
9. Облікова формула бухгалтерського балансу має вигляд:
 - а) $\text{активи} = \text{капітал} - \text{зобов'язання}$;
 - б) $\text{активи} = \text{капітал} + \text{зобов'язання}$;
 - в) $\text{капітал} = \text{активи} - \text{зобов'язання}$;

г) капітал = активи ± зобов'язання.

10. Характеристика активного рахунка така:

а) сальдо початкове і кінцеве відображається за дебетом, за дебетом відображається збільшення господарських засобів, а за кредитом – їх зменшення;

б) сальдо початкове і кінцеве відображається за кредитом, за кредитом відображається збільшення джерел утворення господарських засобів, а за дебетом – їх зменшення;

в) за дебетом відображається зменшення господарських засобів, а за кредитом – їх збільшення;

г) за дебетом відображається збільшення господарських засобів, а за кредитом – їх зменшення.

11. Бухгалтерська проводка – це:

а) зазначення рахунків, що дебетуються і кредитуються та суми господарської операції;

б) взаємозв'язок рахунків бухгалтерського обліку, що виникає внаслідок відображення на них господарських операцій подвійним записом;

в) рахунки, задіяні в кореспонденції рахунків;

г) дебет і кредит рахунків.

12. В активі балансу відображаються:

а) джерела утворення активів;

б) господарські засоби (активи);

в) господарські процеси;

г) явища і події.

13. Бухгалтерський баланс складається на:

а) кінець останнього дня звітного періоду;

б) на перше число наступного за звітним місяця;

в) на будь-яку дату;

г) на середину місяця.

14. Програма автоматизації бухгалтерського обліку, придбана для використання в господарській діяльності підприємства, відображається у складі:

а) основних засобів;

б) нематеріальних активів;

в) інших необоротних активів;

г) інших оборотних активів.

15. При комп'ютеризації бухгалтерського обліку підприємств можна виділити дві передумови, характерні для організації комп'ютерного обліку:

а) наявність грошових коштів для інвестицій в створення та експлуатацію інформаційної системи;

б) детальне вивчення технології виробництва;

в) висока кваліфікація головного бухгалтера;

г) зацікавленість керівника та головного бухгалтера підприємства.

Дисципліна «Правове регулювання економіки»

1. Основним Законом держави України є.

а) Закон України «Про громадянство України»;

б) Закон України «Про Державний Гімн України»;

в) Закон України «Про державну таємницю»;

г) Конституція України.

2. Письмовий документ компетентного органу держави – це:

а) правовий звичай;

б) правовий прецедент;

в) нормативно-правовий акт;

г) нормативно-правовий договір .

3. Структура правової норми включає такі елементи.
 - а) гіпотеза, диспозиція, санкція;
 - б) правовий звичай, правовий прецедент;
 - в) галузь, підгалузь, інститут права;
 - г) об'єкт, суб'єкт, юридичні факти.
4. Залежно від розподілу обов'язків між сторонами договору поділяються.
 - а) на відплатні та безоплатні;
 - б) на односторонні та двосторонні;
 - в) на реальні та консенсуальні;
 - г) на основні та попередні.
5. За формою договори можуть бути.
 - а) реальними та консенсуальними;
 - б) односторонніми та двосторонніми;
 - в) усними та письмовими;
 - г) простими та складними.
6. Завдаток – це:
 - а) грошова сума, що видається кредиторіві боржником;
 - б) обов'язок поручителя перед кредитором;
 - в) грошова сума, яка сплачується у разі невиконання зобов'язання;
 - г) підтвердження того, що третьою стороною буде погашена заборгованість.
7. Спільною сумісною власністю подружжя вважається.
 - а) майно набуте подружжям за час шлюбу;
 - б) майно батьків подружжя;
 - в) майно, яке перейшло одному із подружжя у порядку спадкування;
 - г) майно, яке було подароване одному із подружжя.
8. Трудові відносини виникають на підставі.
 - а) наказу роботодавця;
 - б) заяви працівника;
 - в) укладання трудового договору;
 - г) рішення профспілки.
9. Колективний договір - це угода, яка укладається між.
 - а) власником і найманим працівником;
 - б) найманими працівниками;
 - в) профспілковими організаціями;
 - г) власником і трудовим колективом.
10. Власник має право вимагати від громадянина, який влаштовується на роботу, такі документи.
 - а) тільки паспорт і трудову книжку;
 - б) тільки довідку про медичний огляд для окремих працівників;
 - в) тільки трудову книжку;
 - г) паспорт, трудову книжку, документ про освіту.
11. Прогул – це:
 - а) невихід на роботу з поважних причин протягом усього робочого дня;
 - б) відсутність на роботі більше трьох годин протягом робочого дня;
 - в) поява на роботі в нетверезому стані ;
 - г) поява на роботі в стані наркотичного або токсичного сп'яніння.
12. Творча відпустка це.
 - а) вид відпустки у зв'язку з перенавантаженням на робочому місці;
 - б) вид відпустки, що надається працівнику для написання підручника;
 - в) вид відпустки у зв'язку навчанням;
 - г) вид відпустки без збереження заробітної плати.

13. Трудова дисципліна забезпечується застосуванням таких методів впливу на працівника.

- а) переконання, виховання, заохочення та примус;
- б) стягнення;
- в) оцінення;
- г) арешт.

14. Залежно від юридичної сили підзаконні акти поділяються на.

- а) кодекси, поточні закони;
- б) конституційні закони;
- в) загальні, відомчі, місцеві, локальні;
- г) органічні закони.

15. Уповноваженими розглядати справи про адміністративні правопорушення є.

- а) директор підприємства;
- б) директор школи;
- в) дільничний інспектор;
- г) місцеві суди.

Дисципліна «Фінанси»

1. Фінанси – це:

а) система економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і використанням доходу та фондів фінансових ресурсів з метою задоволення суспільних потреб;

б) вартість кінцевої продукції (товарів і послуг), виробленої резидентами України за певний період часу;

в) сукупність матеріальних благ і духовних цінностей, нагромаджених суспільством за всю його історію, які мають ринкову цінність і можуть обмінюватися на гроші або інші блага;

г) грошові нагромадження і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу ВВП і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб.

2. Фінансові ресурси – це:

а) система економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і використанням доходу та фондів фінансових ресурсів з метою задоволення суспільних потреб;

б) вартість кінцевої продукції (товарів і послуг), виробленої резидентами України за певний період часу;

в) сукупність матеріальних благ і духовних цінностей, нагромаджених суспільством за всю його історію, які мають ринкову цінність і можуть обмінюватися на гроші або інші блага;

г) грошові нагромадження і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу ВВП і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб.

3. Об'єктами фінансових відносин є:

- а) держава, населення підприємства;
- б) національне багатство, ВВП;
- в) кредитоспроможність держави;
- г) бюджет країни.

4. Державні позабюджетні фонди акумулюють фінансові ресурси на ...

- а) державному рівні;
- б) корпоративному рівні;
- в) приватному рівні;
- г) місцевому рівні.

5. Фінансовий механізм – це:

а) сукупність методів фінансового впливу на соціально-економічний розвиток і система фінансових індикаторів та фінансових інструментів, які дають змогу оцінити цей вплив;

б) виділенні певної суми фінансових ресурсів на розв'язання окремих завдань фінансової політики суб'єкта фінансових відносин;

в) спосіб організації і використання фінансових відносин на світовому, макроекономічному і мікроекономічному рівнях;

г) комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу.

6. Спосіб організації і використання фінансових відносин на світовому, макроекономічному і мікроекономічному рівнях – це:

а) фінанси;

б) фінансова політика;

в) фінансова практика;

г) фінансовий механізм.

7. Головною функцією фінансової системи є:

а) забезпечення задоволення потреб суб'єктів фінансових відносин;

б) забезпечення політичної стабільності;

в) культурне відродження нації;

г) наповнення бюджету.

8. Фінансова система – це:

а) політика держави, що проводять з метою врегулювання платіжного балансу завдяки торговельній політиці;

б) комплексна система різноманітних форм міжнародного співробітництва держав і їхніх суб'єктів у всіх галузях економіки;

в) діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, міграції капіталів і робочої сили, науково-технічного співробітництва, охорони навколишнього середовища тощо, що заснована на взаємовигідних економічних відносинах;

г) сукупність економічних відносин та фондів фінансових ресурсів, що сформовані і використовуються для виконання завдань фінансової політики на різних її рівнях, а також сукупність органів управління фінансами.

9. Державний бюджет – це:

а) сукупність економічних відносин між суб'єктами фінансових відносин щодо формування і використання централізованого грошового фонду для фінансування покладених на державу функцій;

б) сукупність економічних відносин та фондів фінансових ресурсів, що сформовані і використовуються для виконання завдань фінансової політики на різних її рівнях, а також сукупність органів управління фінансами;

в) комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу;

г) діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, міграції капіталів і робочої сили, науково-технічного співробітництва, охорони навколишнього середовища тощо, що заснована на взаємовигідних економічних відносинах.

10. До функцій державного бюджету відносять:

а) перерозподіл ВВП та національного багатства, забезпечення економічної стабільності, здійснення державної соціальної політики, втручання держави в процеси суспільного відтворення;

б) забезпечення економічної стабільності, здійснення державної соціальної політики, втручання держави в процеси суспільного відтворення;

в) втручання держави в процесу суспільного відтворення;

г) перерозподіл ВВП та національного багатства.

11. Єдиним систематизованим згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу називається:

- а) бюджетна класифікація;
- б) бюджетний період;
- в) бюджетний процес;
- г) бюджетна статистика.

12. Загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів складає:

- а) податкове регулювання;
- б) державний борг;
- в) дотації, субсидії;
- г) інвестиції.

13. Податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України – це:

- а) видатки бюджету;
- б) доходи бюджету;
- в) кредити;
- г) позики.

14. Розмір податкових нарахувань відносно одиниці, взятої за основу виміру бази оподаткування, у процентах чи абсолютній сумі – це:

- а) пеня;
- б) ставка податку;
- в) розмір оподаткування;
- г) акциз.

15. Система економічних відносини, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і доходів і фондів фінансових ресурсів на міжнародному рівні для забезпечення розширеного відтворення:

- а) фінансова політика;
- б) мікроекономічний сектор;
- в) державні фінанси;
- г) міжнародні фінанси.

Дисципліна «Економіка аграрного бізнесу»

1. Законодавчий акт, яким переважно регулюється господарська діяльність підприємств в Україні:

- а) Закон України «Про підприємства в Україні»;
- б) Господарський кодекс України;
- в) Кримінальний кодекс України;
- г) Закон України «Про підприємництво».

2. Залежно від форми власності в Україні виділяють такі види підприємств:

- а) приватні та державні;
- б) приватні, колективні, комунальні, державні, підприємства, засновані на змішаній власності;
- в) приватні, державні, кооперативні, комунальні;
- г) приватні, акціонерні, державні, спільні.

3. Економічна родючість ґрунту – це:

- а) запас поживних речовин, що створився в результаті природного процесу ґрунтоутворення;
- б) така, що створюється в процесі виробничої діяльності людини за допомогою праці і засобів виробництва шляхом підвищення культури землеробства;

- в) кількість продукції, що одержана з одиниці земельної площі;
- г) сукупність його природної і штучної родючості.

4. Основні засоби підприємства – це:

- а) засоби праці, що багаторазово приймають участь у виробничому процесі без зміни натуральної форми і переносять по частинах свою вартість на створений продукт по мірі зносу;
- б) засоби виробництва, вартість яких переноситься на продукт і повертається підприємству протягом одного кругообігу;
- в) знаряддя праці, виражені у вартісній формі;
- г) фонди, що беруть участь у процесі виробництва і формування вартості продукції.

5. Амортизація – це:

- а) період часу, протягом якого основні засоби використовуються підприємством;
- б) втрата знаряддями праці своєї вартості і поступове перенесення її на заново створений продукт з метою нагромадження коштів для відтворення цих знарядь праці;
- в) частка погашення балансової вартості основних засобів на відновлення (реновацію);
- г) вартість відтворення основних засобів на момент їх переоцінки.

6. Під матеріально-технічною базою сільського господарства розуміють:

- а) сукупність всіх засобів і предметів праці, за допомогою яких здійснюється виробництво продукції, її транспортування, зберігання, переробка, реалізація;
- б) засоби виробництва і трудові ресурси, що приводять їх в дію в процесі виробництва;
- в) застосування високоефективних систем машин;
- г) подальша електрифікація та технічне переозброєння.

7. Продуктивність праці – це:

- а) витрати суспільно необхідної праці на виробництво одиниці продукції;
- б) витрати живої праці на виробництво одиниці продукції;
- в) продуктивна сила праці, тобто здатність конкретних працівників за одиницю робочого часу виробляти певну кількість продукції або виконувати якийсь обсяг робіт;
- г) співвідношення виробленої продукції до затрат.

8. Собівартість одиниці продукції – це:

- а) грошовий вираз сукупних матеріальних і трудових витрат підприємства на виробництво одиниці продукції;
- б) затрати уречевленої праці, що містить в собі вартість використаних засобів виробництва;
- в) затрати живої праці на одиницю продукції;
- г) вартість продукту, створеного необхідною працею.

9. Прямі витрати це:

- а) ті, які на момент виникнення можна безпосередньо віднести на сільськогосподарську культуру, вид або групу тварин;
- б) ті, що пов'язані з виробництвом кількох видів продукції і не можуть бути віднесені на певний об'єкт планування і обліку;
- в) витрати на організацію виробництва та управління;
- г) витрати, що безпосередньо пов'язані з технологічним процесом.

10. Ціна — це:

- а) грошовий вираз вартості товару, що являє собою суму грошової виручки від реалізації одиниці продукції;
- б) грошова форма затрат праці та матеріальних витрат, необхідних для виробництва продукції;
- в) грошовий вираз витрат виробництва з врахуванням отриманого доходу;
- г) собівартість плюс чистий дохід.

11. Рівень товарності окремого виду продукції визначається як:

- а) відсоткове відношення кількості реалізованої продукції окремого виду до кількості його валового виробництва;

б) відсоткове відношення кількості валового виробництва окремого виду продукції до обсягів його реалізації;

в) відсоткове відношення кількості реалізованої продукції окремого виду до витрат на її виробництво;

г) відсоткове відношення прибутку по окремому виду продукції до обсягів його реалізації.

12. Інтенсифікація – це:

а) відсоткове відношення прибутку до суми матеріально-грошових затрат, зв'язаних з виробництвом продукції;

б) процес додаткового вкладення більш досконалих засобів виробництва та кваліфікованої праці на одиницю виробничих ресурсів з метою збільшення виробництва продукції;

в) процес поступового перенесення вартості основних засобів на створювану продукцію;

г) система організаційно-правових та фінансово-економічних заходів, що спрямовані на запобігання банкрутству підприємства.

13. Спеціалізація виробництва означає:

а) процес зосередження виробництва шляхом збільшення розмірів підприємств, зосередження робочої сили, засобів виробництва і випуску продукції у великих спеціалізованих підприємствах;

б) поєднання в одному підприємстві багатьох виробництв;

в) якісна характеристика виробництва;

г) переважаючий розвиток однієї або декількох галузей у виробництві товарної продукції в окремих підприємствах, районах, областях, регіонах.

14. Рівень рентабельності – це:

а) відсоткове відношення прибутку до суми затрат, зв'язаних з виробництвом і реалізацією продукції;

б) відношення виторгу від реалізації продукції до повної собівартості певної продукції;

в) відсоткове відношення маси прибутку до середньорічної балансової вартості необоротних та оборотних активів підприємства;

г) добуток прибутку та кількості реалізованої продукції.

15. Чистий прибуток підприємства розподіляють на:

а) стабілізаційний та резервний фонд;

б) фонд нагромадження та фонд споживання;

в) придбання цінних паперів інших підприємств та виплату премій працівникам підприємства;

г) формування фонду соціальної допомоги та матеріального заохочення.

Дисципліна «Менеджмент»

1. До основних функцій менеджменту належать:

а) планування, організація, мотивація, контроль;

б) управління, лідерство, делегування;

в) комунікація, натхнення, контроль;

г) стратегія, бюджетування, аналіз.

2. Об'єктами контролю є:

а) всі, без винятку, виробничі процеси;

б) те, що (хто) контролюється;

в) група людей або організація;

г) загальні та конкретні завдання.

3. Хто з учених є представником школи наукового управління:

а) Анрі Файоль;

б) Макс Вебер;

в) Фредерік Тейлор;

г) Елтон Мейо.

4. Вид контролю, який здійснюється у ході проведення робіт має назву:
- а) попередній;
 - б) поточний;
 - в) заключний;
 - г) проміжний.
5. До якого виду менеджменту належить діяльність з управління фінансовими потоками підприємства?
- а) виробничий менеджмент;
 - б) маркетинговий менеджмент;
 - в) фінансовий менеджмент;
 - г) стратегічний менеджмент.
6. Потреби поділяють на:
- а) первинні і вторинні;
 - б) вищого рівня ієрархії, середнього рівня, вищого рівня;
 - в) задоволені, частково задоволені, незадоволені;
 - г) змістовні і процесні.
7. Складність завдань конкретного працівника повинна відповідати:
- а) кваліфікації, здібностям і майстерності, працівника;
 - б) моменту, коли надається завдання;
 - в) посаді працівника;
 - г) стажу роботи працівника.
8. Можливою реакцією працівника на несправедливість є:
- а) переоцінка своїх можливостей;
 - б) спроба збільшити винагороду об'єкту порівняння;
 - в) збільшення витрат зусиль;
 - г) підвищення інтенсивності праці.
9. Конкретне явище, причина, стан справ, навколо якого розгортається суперечка, це:
- а) причина конфлікту;
 - б) рушійна сила конфлікту;
 - в) об'єкт конфлікту;
 - г) суб'єкт конфлікту.
10. Конфлікт, який може виникнути між керівництвом і виконавцями, між працівниками різних підрозділів, між неформальними групами тощо, має назву:
- а) реалістичними (предметними) або нереалістичними (безпредметними).
 - б) конфлікт між особистістю і групою;
 - в) міжгруповий конфлікт;
 - г) внутрішньо особистісний.
11. Різновид авторитету, який виявляється при поєднанні формального та особистого авторитету особи, яка обіймає керівну посаду, це:
- а) особистий авторитет;
 - б) не формальний;
 - в) формальний;
 - г) повний.
12. Форма влади, що передбачає унікальний досвід, високу кваліфікацію, спеціальні глибокі знання та фахові практичні навички, це:
- а) влада спеціаліста (експертна влада);
 - б) референтна влада;
 - в) законна влада;
 - г) інформаційна влада.
13. Процес діяльності людини, яка веде групу до наміченої мети, сприяє формуванню групових цілей, виражаючи потреби і прагнення людей в організації, це:
- а) мотивація;

- б) влада;
- в) лідерство;
- г) авторитет.

14. Стиль, що характеризується високим ступенем делегування повноважень, підлеглі беруть активну участь у прийнятті рішень і користуються широкою свободою у виконанні завдань, має назву:

- а) ліберальний;
- б) демократичний;
- в) авторитарний;
- г) харизматичний.

15. Стиль, що відрізняється відсутністю розмаху в діяльності, безініціативністю і постійним очікуванням вказівок зверху, небажанням приймати на себе відповідальність за рішення і їх наслідки, має назву:

- а) ліберальний;
- б) демократичний;
- в) авторитарний;
- г) харизматичний.

Дисципліна «Маркетинг»

1. Укажіть, що є основним у визначенні суті маркетингу:

- а) збут товарів;
- б) підвищення якості життя;
- в) встановлення цін на товари;
- г) задоволення потреб споживачів.

2. Укажіть, що може задовольнити потребу споживачів і пропонується на ринку для обміну:

- а) товар;
- б) гарантійне обслуговування;
- в) запит;
- г) угода.

3. Ринок товарів споживчого призначення складається з:

- а) компаній, які купують товари для їх подальшої реалізації споживачам;
- б) споживачів, які купують товари для особистого користування;
- в) окремих осіб, які купують товари промислового призначення;
- г) фірм-виробників готової продукції.

4. Визначте, з чого починається маркетинг:

- а) з розроблення та виробництва товару;
- б) з дослідження ринку та потреб споживачів;
- в) з інформаційної рекламної кампанії;
- г) зі стимулюючих рекламних акцій.

5. Визначте, які елементи комплексу маркетингу утворюють основу маркетингової програми фірми:

- а) продукт, ціна, канали збуту, цільовий ринок;
- б) продукт, ціна, цільовий ринок, просування;
- в) продукт, ціна, канали збуту, просування;
- г) товар, ціна, персональний продаж, просування.

6. Укажіть, яку назву має низка логічних і послідовно сформульованих питань у маркетингових дослідженнях:

- а) анкета;
- б) спостереження;

- в) вибірка;
 - г) опитування.
7. Визначте, що входить до складу мікросередовища фірми:
- а) клієнти;
 - б) фактори культурного оточення;
 - в) природні фактори;
 - г) науково-технічні фактори.
8. Укажіть, яку назву мають товари та послуги, призначені для повсякденного користування:
- а) промислові;
 - б) споживчі;
 - в) імпульсивні;
 - г) для екстрених випадків.
9. Укажіть, яку назву має період з моменту появи товару на ринку і до моменту його зняття з продажів:
- а) комунікацію продукту;
 - б) стимулювання збуту;
 - в) життєвий цикл товару;
 - г) позиціонування товару.
10. Укажіть, що забезпечує доставку товарів у потрібне місце й у потрібний час:
- а) канал розподілу;
 - б) рух товару;
 - в) позиціонування;
 - г) сегментування.
11. Укажіть, чим визначається мінімальна ціна товару:
- а) попитом;
 - б) пропозицією;
 - в) еластичністю попиту;
 - г) витратами фірми.
12. Визначте, що є конкурентоспроможністю товару:
- а) найвищий у світі рівень якості товару;
 - б) здатність товару конкурувати на світовому ринку;
 - в) здатність товару конкурувати з аналогами на конкретному ринку в певний період часу;
 - г) найнижча собівартість товару.
13. Об'єктами контролю маркетингової діяльності можуть бути:
- а) окрема марка товару;
 - б) окремий регіональний ринок;
 - в) окрема маркетингова функція;
 - г) усі відповіді вірні.
14. Ключовим питанням маркетингової політики розподілу є:
- а) реалізація виготовленої продукції;
 - б) формування каналів розподілу;
 - в) формування логістичних систем;
 - г) проведення маркетингових досліджень.
15. Першим кроком у процесі прийняття рішень з рекламування є:
- а) визначення цілей реклами;
 - б) ідентифікація цільового ринку;
 - в) встановлення бюджету;
 - г) контроль за рекламуванням.

Дисципліна «Основи міжнародного бізнесу»

1. Відмінність міжнародних стратегічних альянсів від міжнародних альянсів:
 - а) відсутня;
 - б) у наявності довгострокових планів;
 - в) закріплення на законодавчому рівні;
 - г) залежить від країни походження альянсу.
2. Міжнародні поглинання – це:
 - а) придбання однією компанією іншої на умовах повного контролю фірми – покупця над фірмою-продавцем;
 - б) об'єднання компаній на умовах рівноправності сторін;
 - в) створення стратегічного альянсу;
 - г) укладання зовнішньоторговельного контракту.
3. Міжнародні злиття – це:
 - а) придбання однією компанією іншої на умовах повного контролю фірми- покупця над фірмою-продавцем;
 - б) об'єднання компаній на умовах рівноправності сторін;
 - в) створення стратегічного альянсу;
 - г) об'єднання альянсу.
4. Передача експортером своїх фінансових зобов'язань спеціалізований торговельній фірмі під час зустрічної закупівлі – це:
 - а) офсет;
 - б) зустрічні закупівлі;
 - в) світч;
 - г) короткострокові торговельні компенсації.
5. Які функції характерні для сфери В2С в міжнародному бізнесі:
 - а) комерційна взаємодія між бізнесовими компаніями (підприємствами) щодо здійснення оптових закупівель та поставок товарів;
 - б) комерційна взаємодія між електронним магазином та покупцем;
 - в) ділові зв'язки комерційних структур з державними підприємствами;
 - г) організація взаємодії державних структур між споживачами та державними структурами.
6. Як у просторовому аспекті розглядається вихід підприємства на зовнішні ринки (за межі національного ринку)?
 - а) інтернаціоналізація;
 - б) глобалізація;
 - в) диверсифікація;
 - г) регіоналізація.
7. Як називаються міжнародні комерційні правила, що є умовами постачання товарів і послуг?
 - а) ІНКОТЕРМС;
 - б) ДАФ;
 - в) НАФТА;
 - г) ЕТС.
8. За допомогою якого з видів міжнародного бізнесу фірми можуть надіслати частину свого управлінського персоналу для надання підтримки фірмі в іншій країні або виконання спеціалізованих управлінських функцій протягом певного періоду за встановлену плату:
 - а) франчайзинг;
 - б) контракти на управління;
 - в) експорт продукції;
 - г) контракти «під ключ».

9. Спосіб діяльності, згідно з яким продавець передає покупцеві право на використання своєї торгівельної марки, котра є для бізнесу покупця найбільш важливим активом і за допомогою якої продавець надає постійну допомогу покупцеві в його бізнесі називається:

- а) ліцензування;
- б) прямі зарубіжні інвестиції;
- в) франчайзинг;
- г) управлінський контракт.

10. Що є ознаками сформованої корпоративної культури міжнародного підприємництва?

а) формулювання та виконання соціальних функцій та заходів, наявність на підприємстві мотивації та інтересу;

б) інтеграція робочих цінностей в середовище підприємців, виконання соціальних функцій, наявність інноваційної активності;

в) наявність діючого механізму виконання соціальних функцій, соціальних інвестицій та наявність на підприємстві мотивації й стійкого інтересу до праці у персоналу;

г) наявність структури управління.

11. Суб'єкти міжнародного бізнесу в Україні визначає Закон України:

а) «Про зовнішньоекономічну діяльність» ;

б) «Про охорону навколишнього природного середовища» ;

в) «Про міжнародні договори України» ;

г) «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

12. Міжнародний бізнес – це:

а) ділові взаємовідносини фірм, організацій, підрозділів;

б) система господарських операцій, які здійснюються суб'єктами господарської діяльності двох країн з метою отримання прибутку;

в) схема реалізації надлишків товарів суб'єктами господарювання;

г) форма підприємницької діяльності суб'єктів ЗЕД на зовнішньому ринку.

13. Яка стратегія передбачає акцент виробництві і продажу стандартизованих товарів (послуг), які відповідають вимогам більшості споживачів у всьому світі?

а) глобальна;

б) мультилокальна (багатонаціональна) ;

в) інтернаціональна;

г) транснаціональна.

14. Яка стратегія передбачає застосування компанією на зарубіжних ринках тієї стратегії, яку вона зазвичай використовує в своїй власній країні:

а) глобальна;

б) мультилокальна (багатонаціональна) ;

в) інтернаціональна;

г) транснаціональна.

15. Організована законна підприємницька діяльність з метою одержання прибутку, яка виходить за межі державних кордонів – це:

а) спільний ринок;

б) офшорний центр;

в) міжнародний бізнес;

г) міжнародні відносини.

Дисципліна «Інвестування»

1. Вкладення, що спрямовуються у нове будівництво, реконструкцію і розширення, технічне переозброєння, приріст товарно-матеріальних запасів, мають назву:

- а) чисті інвестиції;
- б) валові інвестиції;
- в) інвестиції оновлення;
- г) капітальні вкладення.

2. Форма інвестування, що передбачає безпосередню участь інвестора у виборі об'єктів інвестування і вкладанні коштів, має назву:

- а) прямими інвестиціями;
- б) іноземними інвестиціями;
- в) непрямыми інвестиціями;
- г) корпоративними інвестиціями.

3. Комплекс дій від моменту прийняття рішення про інвестування до завершальної стадії інвестиційного проекту називається:

- а) інвестиційний цикл;
- б) інвестиційний кругообіг;
- в) інвестиційний проект;
- г) інвестиційний процес.

4. Організація, яка володіє контрольними пакетами акцій інших компаній з метою здійснення контролю і управління ними, називається:

- а) промислово-фінансова група;
- б) транснаціональна корпорація;
- в) холдингова компанія;
- г) міжнародний концерн.

5. Юридична особа, заснована у формі акціонерного товариства, виключною діяльністю якого є спільне інвестування, має назву:

- а) спільне підприємство;
- б) інвестиційна компанія;
- в) підприємство з іноземними інвестиціями;
- г) інвестиційний фонд.

6. Період, протягом якого первинні інвестиції окуповуються за рахунок одержаного прибутку, має назву:

- а) термін капіталізації;
- б) термін окупності;
- в) термін погашення;
- г) термін рефінансування.

7. Норму прибутку при інвестуванні визначають як

- а) відношення інвестицій до прибутку;
- б) відношення прибутку до основних фондів;
- в) відношення прибутку до інвестицій;
- г) відношення інвестицій до терміну окупності.

8. Оренда машин і обладнання, виробничо-технологічних комплексів, іншого майна, яка за своїм змістом наближається до кредиту, це –

- а) франчайзинг;
- б) концесія;
- в) лізинг;
- г) купівля в розстрочку.

9. Вкладення інвестиційного капіталу в нововведення, які призводять до кількісних або якісних покращень підприємницької (виробничої) діяльності, забезпечують розвиток та впровадження досягнень НТП та успішну протидію конкурентам:

- а) інвестиції;
- б) капітальні вкладення;
- в) інновації;
- г) інтелектуальні інвестиції.

10. Згідно національному режиму іноземного інвестування, іноземні інвестори мають право здійснювати будь-яку господарську чи комерційну діяльність в Україні:

- а) на умовах, кращих, ніж для українських інвесторів;
- б) лише в окремих галузях економіки;
- в) лише у виключних випадках, з дозволу уряду;
- г) на рівних умовах з українськими інвесторами.

11. Будь-яка правова форма підприємства, створена у відповідності з законами України, в якій іноземний інвестор володіє протягом року в середньому не менше 10 % оголошеного статутного капіталу, – це:

- а) спільне підприємство;
- б) закордонне підприємство;
- в) приватне підприємство;
- г) підприємство з іноземними інвестиціями.

12. Цінний папір без встановленого терміну обігу, який засвідчує дольову участь в статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в АТ, дає право на участь в управлінні ним і отримання частини прибутку, а також право на участь в розподілі майна при ліквідації, це –

- а) акція;
- б) ощадний сертифікат;
- в) облігація;
- г) інвестиційний сертифікат.

13. Цілеспрямовано сформована сукупність об'єктів реального та фінансового інвестування для здійснення інвестиційної діяльності відповідно до вибраної стратегії, має назву

- а) інвестиційні вкладення;
- б) інвестиційний портфель;
- в) інвестиційна база;
- г) інвестиційна кон'юнктура.

14. Сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, які забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та зарубіжних інвесторів, – це:

- а) інвестиційна діяльність;
- б) інвестиційний ринок;
- в) інвестиційний процес;
- г) інвестиційний клімат.

15. Обмежена частина території країни, для якої характерний специфічний режим функціонування економічних суб'єктів, анклавність як гарантія досягнення стабільності і певної свободи, – це;

- а) спеціальна економічна зона;
- б) економічна територія держави;
- в) місце компактного проживання національних меншин;
- г) офшорна зона.

Дисципліна «Економічний аналіз»

1. Економічний аналіз можна вважати наукою, якщо він:

- а) вивчає основи громадського виробництва і закони його функціонування та розвитку;
- б) досліджує проблеми виробництва, розподілу, обліку і споживання матеріальних благ на макрорівні;

в) спираючись на теорія пізнання, забезпечує практичну корисність, підвищує економічну ефективність практичної діяльності людини;

г) здійснює «нагляд», наступний контроль за правильністю складання звітів про фінансові результати, а, головне, глибокого дослідження цих результатів.

2. Теорія пізнання, виступаючи як методична основа усіх галузей науки, визначає й для економічного аналізу його:

а) об'єкт і суб'єкт пізнання;

б) сутність, необхідність і послідовність;

в) методи і прийоми дослідження;

г) можливості отримання конкретних результатів.

3. Теоретичною основою економічного аналізу, що визначає його зміст як на мікро- так і на макрорівні, є:

а) загально-наукові принципи, методи організації й методика дослідження економічних явищ;

б) закони економічного розвитку в сфері економіки країни;

в) наукові підходи контролю, ревізії та перевірки результатів фінансово-господарської діяльності;

г) система товарно-грошових відносин, через яку реалізується один з основних економічних законів – закон вартості.

4. Частиною аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства не являється така складова економічного аналізу:

а) управлінський (господарський) аналіз;

б) фінансовий аналіз;

в) техніко-економічний аналіз;

г) стратегічний аналіз.

5. До об'єктивних вимог, які обумовлюють економічний аналіз як функціональну науку, не входить:

а) відповідність потребам практики;

б) розвиток самої науки в цілому та її окремих галузей;

в) необхідність досягнення нового ступеню знань;

г) отримання позитивних результатів досліджень.

6. За ступенем охоплення досліджуваних об'єктів виділяють такий вид аналізу:

а) оперативний;

б) вибірковий;

в) попередній;

г) функціональний.

7. За методом вивчення об'єкту виділяють вид аналізу, як:

а) факторний;

б) підсумковий;

в) зовнішній;

г) фінансовий;

8. Головними завданням економічного аналізу є:

а) об'єктивне і всебічне дослідження виконання бізнес-планів підприємств і дотримання нормативів;

б) оцінка діяльності підприємства з метою пошуку та визначення внутрішньогосподарських резервів;

в) виявлення недоліків з фінансово-господарській діяльності підприємства, з'ясування причин їх виникнення;

г) оцінка конкурентоспроможності підприємства і продукції.

9. Предметом економічного аналізу є:

а) дія загальних, часткових і специфічних законів на розвиток економічних процесів в конкретних умовах галузі або конкретного підприємства;

- б) кількісні сторони масових економічних явищ і процесів, які відбуваються у господарській діяльності;
 - в) причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів всебічної діяльності підприємств;
 - г) кругообіг капіталу в процесі господарської діяльності підприємств.
10. До об'єктів предмета економічного аналізу не входять:
- а) обсяги виробництва і реалізації продукції;
 - б) обсяги інвестицій та їх використання;
 - в) закони розвитку природи та суспільства;
 - г) фінансовий стан підприємства.
11. Під економічним методом досліджень розуміється:
- а) необхідність постійних порівнянь;
 - б) діалектичний спосіб підходу до вивчення господарських процесів в їх становленні та розвитку;
 - в) максимальна деталізація явищ і процесів та їх систематизація;
 - г) необхідність вивчення позитивних та негативних сторін кожного явища або процесу.
12. До особливостей методу економічного аналізу не входить:
- а) отримання позитивних результатів при дослідженні економічного явища або процесу;
 - б) використання системи показників, які всебічно характеризують господарську діяльність;
 - в) вивчення причин зміни економічних показників;
 - г) виявлення та вимір взаємозв'язку між економічними показниками.
13. Методика економічного аналізу являє собою:
- а) систему факторів досліджуваного явища;
 - б) систему показників, що всебічно характеризує досліджуване явище або процес;
 - в) систему найбільш цілеспрямованих правил, принципів, прийомів, напрацьованих практикою і наукою, для вивчення предмету і об'єкту досліджень;
 - г) систему прийомів і методів, за допомогою яких вивчається певний об'єкт або явище.
14. Факторний аналіз являє собою:
- а) причинно-наслідкові зв'язки економічного явища;
 - б) методику комплексного і системного вивчення та кількісного виміру впливу факторів на розмір результативного показника;
 - в) методику визначення тенденцій зміни результативного і факторних показників;
 - г) прийоми визначення співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого.
15. Факторний аналіз не передбачає:
- а) поступовий перехід від початкової факторної системи до кінцевої факторної системи;
 - б) розкриття повного набору прямих, кількісно вимірюваних факторів, які впливають на зміну результативного показника;
 - в) поступовий перехід від кінцевої факторної системи до початкової факторної системи;
 - г) визначення відносних темпів зростання та приросту показників за кілька років до рівня базисного року.

Дисципліна «Економіка людського капіталу»

1. Як називається діяльність громадян, пов'язана із задоволенням особистих і суспільних потреб, що не суперечить законодавству, приносить трудовий дохід у грошовій або іншій формі?
- А) праця;
 - б) людський капітал;
 - в) зайнятість;
 - г) безробіття.

2. Як називається діяльність протягом повного робочого дня, яка забезпечує дохід у нормальних для даного регіону розмірах?

- а) повна зайнятість;
- б) неповна зайнятість;
- в) явна неповна зайнятість;
- г) прихована неповна зайнятість.

3. Як називається зайнятість конкретної особи протягом неповного робочого часу або з неповною оплатою чи недостатньою ефективністю?

- а) повна;
- б) неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна.

4. Яка зайнятість зумовлена соціальними причинами?

- а) повна;
- б) неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна.

5. Яка зайнятість відображає суттєві порушення рівноваги між робочою силою та іншими виробничими факторами?

- а) повна;
- б) неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна.

6. Яка зайнятість викликана економічними причинами?

- а) вимушена неповна;
- б) добровільна неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна.

7. Як називається безробіття, яке тісно пов'язане з переходом до нової технології, механізації і автоматизації ручної праці?

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) конверсійне;
- г) кон'юктурне.

8. Яке безробіття викликане закриттям застарілих підприємств і виробництв, скороченням випуску певної продукції, яка не користується попитом, внаслідок чого відбувається соціальна переорієнтація економіки?

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) конверсійне;
- г) кон'юктурне.

9. Назвіть вид безробіття, яке спричиняється скороченням чисельності армії і зайнятих у галузях оборонної промисловості?

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) конверсійне;
- г) кон'юктурне.

10. Як називається зайнятість, яка характеризується зайнятістю за основним місцем роботи?

- а) первинна;
- б) вимушена;
- в) добровільна;

г) вторинна.

11. Як називається зайнятість, яка проявляється у добровільній додатковій постійній або тимчасовій трудовій діяльності осіб, які вже мають основну роботу або зайняті навчанням з відривом від виробництва?

- а) первинна;
- б) вимушена;
- в) добровільна;
- г) вторинна.

12. Як називається зайнятість, яка характеризується стабільністю місця роботи?

- а) вимушена;
- б) добровільна;
- в) постійна;
- г) тимчасова.

13. Як називається робота за тимчасовими контрактами?

- а) постійна зайнятість;
- б) тимчасова зайнятість;
- в) сезонна зайнятість;
- г) нерегламентована зайнятість.

14. Яке безробіття обумовлене коливаннями ринкової кон'юктури, поразкою частини товаровиробників в конкурентній боротьбі?

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) конверсійне;
- г) кон'юктурне.

15. Яка модель політики зайнятості передбачає скорочення працюючих при поліпшенні економічної ситуації, зростанні продуктивності праці з призначенням високих допомог звільненим по безробіттю?

- а) європейська;
- б) скандинавська;
- в) американська;
- г) японська.

Дисципліна «Інформаційні системи і технології в економіці»

1. Що таке інформаційна система в економіці?

- а) Система для зберігання та обробки даних, що підтримує прийняття рішень в економіці;
- б) комп'ютерна програма для створення графіків;
- в) мережа для обміну електронною поштою;
- г) система для управління фізичними процесами на виробництві.

2. Яка основна функція ERP-систем в економіці?

- а) створення презентацій;
- б) управління ресурсами підприємства;
- б) Розробка вебсайтів;
- г) Аналіз соціальних мереж.

3. Що таке CRM-система?

- а) система управління взаємовідносинами з клієнтами;
- б) система для управління фінансами;
- в) система для автоматизації виробництва;
- г) система для управління персоналом.

4. Який компонент інформаційної системи відповідає за зберігання даних?

- а) процесор;
- б) мережевий адаптер;

- в) база даних;
 - г) принтер.
5. Яка технологія використовується для аналізу великих обсягів даних в економіці?
- а) Big Data;
 - б) HTML;
 - в) Bluetooth;
 - г) CAD.
6. Що таке хмарні обчислення в контексті інформаційних систем?
- а) технологія, яка дозволяє зберігати та обробляти дані через Інтернет;
 - б) програма для створення графіків;
 - в) система для управління персоналом;
 - г) мережа для обміну повідомленнями.
7. Яка основна мета використання інформаційних систем в економіці?
- а) оптимізація бізнес-процесів, облік ресурсів і підтримка управлінських рішень;
 - б) аналіз фінансових показників та прогнозування економічної діяльності;
 - в) автоматизація бухгалтерського обліку, складання звітності та планування;
 - г) управління логістичними ланцюгами та електронною комерцією.
8. Що таке бізнес-аналітика в контексті інформаційних систем?
- а) інструмент виявлення тенденцій, прогнозування попиту та підвищення ефективності операцій;
 - б) складова корпоративних інформаційних систем, що забезпечує аналітичну звітність;
 - в) процес збору, обробки та аналізу даних для підтримки стратегічних і тактичних бізнес-рішень;
 - г) технологія, яка інтегрує дані з різних джерел для формування управлінської інформації.
9. Яка з наведених систем виконує функції збирання, зберігання, обробки, аналізу та надання економічної інформації для підтримки прийняття рішень у бізнесі?
- а) ERP-система (Enterprise Resource Planning);
 - б) антивірусна програма;
 - в) система автоматизованого проектування (CAD);
 - г) служба електронної пошти.
10. Що таке автоматизація бізнес-процесів?
- а) використання технологій для виконання рутинних завдань без участі людини;
 - б) розробка нових продуктів;
 - в) навчання персоналу;
 - г) створення маркетингових кампаній.
11. Яка роль інформаційних систем у фінансовому аналізі?
- а) збір, обробка та аналіз фінансових даних;
 - б) розробка дизайну продуктів;
 - в) управління персоналом;
 - г) створення рекламних кампаній.
12. Що таке кібербезпека в контексті інформаційних систем?
- а) розробка програмного забезпечення;
 - б) захист інформаційних систем від несанкціонованого доступу та атак;
 - в) створення вебсайтів;
 - г) управління базами даних.
13. Який інструмент є стандартною мовою для створення, модифікації та управління реляційними базами даних у інформаційних системах?
- а) SQL (Structured Query Language);
 - а) HTML (HyperText Markup Language);
 - в) CSS (Cascading Style Sheets);
 - г) Bluetooth (Wireless Technology Standard).

14. Який з наведених прикладів демонструє застосування інформаційних систем у сфері логістики підприємства?

- а) Система відстеження переміщення вантажів у режимі реального часу;
- б) Текстовий редактор для складання договорів;
- в) Мультимедійний програвач для аудіофайлів;
- г) Графічна програма для обробки рекламних зображень.

15. Що таке штучний інтелект у контексті сучасних інформаційних систем?

- а) технологія, що імітує інтелектуальну діяльність людини та використовується для автоматизації аналітики, прогнозування й прийняття рішень;
- б) програмне забезпечення для створення мультимедійних презентацій;
- в) корпоративна система обліку персоналу й розрахунку заробітної плати;
- г) засіб комунікації між користувачами мережі Інтернет.

Дисципліна «Управління ризиками»

1. Яка модель прийняття рішення базується на припущенні, що поведінка людини за певних обставин буде логічною і передбаченою?

- а) ірраціональна;
- б) класична;
- в) поведінкова;
- г) концептуальна.

2. До етапу постановки задачі розв'язання проблеми процесу прийняття рішень не відносять:

- а) виникнення нової ситуації;
- б) збір необхідної інформації;
- в) опис проблеми ситуації;
- г) контроль ходу реалізації рішення.

3. До етапу вибору рішення, процесу прийняття рішень відносять:

- а) оцінку можливих наслідків;
- б) збір необхідної інформації;
- в) контроль ходу реалізації рішення;
- г) формування вимог та обмежень.

4. До числа стилів прийняття рішень не можна віднести:

- а) директивний стиль;
- б) аналітичний стиль;
- в) фінансовий стиль;
- г) біхевіористичний стиль.

5. Що припускає вибір найкращого варіанту рішення за конкретних умов?

- а) технологізація;
- б) оптимізація;
- в) глобалізація;
- г) структуризація.

6. Яку концепцію до обґрунтування рішення та вибору рішення називають нормативним підходом?

- а) соціально-економічна концепція;
- б) якісно-предметна концепція;
- в) комплексна концепція;
- г) концепція математичного вибору рішень

7. Які критерії оцінювання рішень включають упізнання і доцільність?

- а) екологічні;
- б) технологічні;
- в) естетичні;

- г) соціологічні.
- 8. Застосовуючи які методи під час розробки господарських рішень здобувається найбільш точний результат?
 - а) концептуальні;
 - б) програмні;
 - в) математичні;
 - г) соціальні.
- 9. Які критерії оцінювання рішень включають безвідходність і можливість автоматизації?
 - а) автоматизаційні;
 - б) техніко-економічні;
 - в) соціологічні;
 - г) технологічні.
- 10. Що означає підкріплення переконливими доказами відповідності передбачуваного рішення заданим критеріям та реальним обмеженням?
 - а) підходи до обґрунтування рішень;
 - б) критерії оцінювання рішень;
 - в) обґрунтування господарських рішень;
 - г) метод обґрунтування господарських рішень.
- 11. Які фактори необхідно враховувати для остаточного вибору рішення?
 - а) комплексні;
 - б) формальні і неформальні;
 - в) економічні;
 - г) всі відповіді вірні.
- 12. Який критерій оцінювання рішень визначає навички керівництва, персональні особливості, поведінка в колективі?
 - а) психологічні;
 - б) естетичні;
 - в) соціальні;
 - г) екологічні;
- 13. Який критерій оцінювання рішень визначає природоохоронні норми, екологічні стандарти, екологічний моніторинг і наслідки?
 - а) психологічні;
 - б) естетичні;
 - в) соціальні;
 - г) екологічні.
- 14. Що визначає місце й роль об'єкта дослідження у вирішенні завдань більш високого рівня (завдання фірми в завданнях об'єднання), виділяє основні елементи, встановлює стосунки між ними
 - а) структуризація;
 - б) характеристика;
 - в) оптимізація;
 - г) моніторинг.
- 15. До чого належить системність, комплектність, неперервність, варіантність та інше?
 - а) джерела прогнозування;
 - б) принципи прогнозування;
 - в) завдання прогнозування;
 - г) мета прогнозування.

Дисципліна «Податкова система»

1. Економічна сутність податку полягає в тому, що:
 - а) це добровільний платіж до бюджету;
 - б) це примусовий, безоплатний та безповоротний платіж до бюджету;
 - в) це кредит держави платнику податків;
 - г) це сплата за отримані державні послуги.
2. До прямих податків належать:
 - а) ПДВ і мито;
 - б) акциз і рентна плата;
 - в) податок на прибуток і ПДФО;
 - г) екологічний податок і військовий збір.
3. Хто в Україні адмініструє податки і збори?
 - а) Міністерство фінансів;
 - б) Державна податкова служба;
 - в) Державна казначейська служба;
 - г) Кабінет Міністрів.
4. Принцип побудови податкової системи, що передбачає однакову ставку податку для всіх – це:
 - а) стабільності;
 - б) пропорційності;
 - в) справедливості;
 - г) обов'язковості.
5. Податковий механізм включає:
 - а) лише ставки податків;
 - б) лише пільги;
 - в) елементи податку, ставки, пільги, штрафи тощо;
 - г) лише контрольні заходи.
6. Який податок належить до непрямих?
 - а) Податок на прибуток;
 - б) ЄСВ;
 - в) ПДВ;
 - г) Податок на землю.
7. Податкова політика держави включає:
 - а) тільки встановлення податків;
 - б) встановлення і скасування податків;
 - в) планування та регулювання податкових надходжень;
 - г) усі вищезазначені варіанти.
8. Єдиний соціальний внесок в Україні сплачується:
 - а) до місцевих бюджетів;
 - б) до Державного бюджету;
 - в) до Пенсійного фонду;
 - г) до податкової поліції.
9. Оцінка ефективності податкової системи визначається:
 - а) зменшенням кількості платників;
 - б) зростанням податкового боргу;
 - в) рівнем виконання бюджетних надходжень;
 - г) числом перевірок податкової.
10. До місцевих податків належать:
 - а) ПДВ і акциз;
 - б) податок на майно і туристичний збір;

- в) військовий збір і ЄСВ;
 - г) податок на прибуток і ПДФО.
11. Рентна плата – це податок:
- а) на доходи фізичних осіб;
 - б) за використання природних ресурсів;
 - в) на додану вартість;
 - г) на майно.
12. Податкова система України базується на:
- а) Конституції України;
 - б) Податковому кодексі;
 - в) Законі «Про бюджет»;
 - г) Кодексі адміністративного судочинства.
13. Хто є платником акцизного податку?
- а) кінцевий споживач;
 - б) фізична особа, яка купує товари за кордоном;
 - в) суб'єкт, який реалізує підакцизні товари;
 - г) банківська установа.
14. Податок на доходи фізичних осіб сплачується:
- а) раз на рік за весь дохід;
 - б) щомісяця із заробітної плати;
 - в) щокварталу на підставі декларації;
 - г) при поданні позову до суду.
15. Спрощена система оподаткування застосовується:
- а) лише до великих підприємств;
 - б) до підприємств з іноземними інвестиціями;
 - в) до суб'єктів малого бізнесу;
 - г) до всіх видів діяльності.

Дисципліна «Економіка інновацій»

1. Теорію «довгих хвиль» створив:
- а) Маркс;
 - б) Кондратьєв;
 - в) Енгельс;
 - г) Сміт.
2. Фундаментальні дослідження розподіляються на:
- а) організаційні;
 - б) технічні;
 - в) наукові;
 - г) теоретичні й пошукові.
3. Право на виготовлення нового продукту можуть отримати підприємства, придбавши відповідний документ:
- а) патент;
 - б) чек;
 - в) вексель;
 - г) ліцензію.
4. Продукція, що піддавалася технологічним змінам різного ступеня – це:
- а) інноваційна активність;
 - б) інноваційна продукція;
 - в) винаходи;
 - г) нововведення.

5. Передавання суб'єктам, які не є авторами новацій, права на їх використання через продаж ліцензій і надання інжинірингових послуг – це:

- а) трансфер;
- б) вексель;
- в) чек;
- г) делегування.

6. Різке падіння збуту і зниження прибутків – це етап:

- а) зрілості;
- б) зростання;
- в) занепаду;
- г) виведення на ринок.

7. Період від зародження ідеї, створення новинки та її практичне використання до моменту зняття з виробництва – це:

- а) життєвий цикл товару;
- б) життєвий цикл інновацій;
- в) життєвий цикл політики;
- г) життєвий цикл інвестицій;

8. Внутрішні ризикові проекти крупних корпорацій – це:

- а) вид господарюючих суб'єктів;
- б) специфічні риси інновацій;
- в) вид венчурного підприємства;
- г) компоненти венчурного підприємства.

9. Інноваційні підприємства, які є ініціатором інновацій – це:

- а) венчурні підприємства;
- б) інноватори лідери;
- в) інноваційні технології;
- г) інвестиційна діяльність.

10. Довготермінові вкладення капіталу в різні сфери діяльності з метою отримання прибутку – це:

- а) інновації;
- б) інвестиції;
- в) позикові кошти;
- г) лізинг.

11. Рухоме і нерухоме майно, що належить за чинним класифікатором до основних засобів, крім майна, забороненого до вільного продажу на ринку – це:

- а) об'єкти лізингу;
- б) суб'єкти лізингу;
- в) форми лізингу;
- г) авторське право.

12. Акти нормативно-правового або директивного характеру, які регулюють окремі аспекти інноваційної діяльності – це:

- а) об'єкти регулювання інноваційної діяльності;
- б) суб'єкти регулювання інноваційної діяльності;
- в) засоби регулювання інноваційної діяльності;
- г) методи регулювання інноваційної діяльності.

13. Сукупність авторських та інших прав на продукти інтелектуальної діяльності, що охороняються законодавчими актами держави – це:

- а) інтелектуальна вартість;
- б) інтелектуальний продукт;
- в) авторське право;
- г) ліцензія.

14. Дозвіл використовувати технічне досягнення або інший нематеріальний ресурс протягом певного періоду за обумовлену винагороду – це:

- а) франшиза;
- б) ліцензія;
- в) лізинг;
- г) авторське право.

15. Порогове значення рентабельності, яке забезпечує рівність нулю інтегрального ефекту, розрахованого на економічний термін життя інноваційного проекту – це:

- а) норма рентабельності;
- б) норма прибутку;
- в) норма витрат;
- г) індекс рентабельності.

Дисципліна «Аналіз господарської діяльності»

1. За ступенем охоплення вивчених об'єктів відрізняють такий вид аналізу:

- а) оперативний;
- б) вибірковий;
- в) попередній;
- г) функціональний.

2. За методом вивчення об'єкту виділяють вид аналізу, як:

- а) факторний;
- б) підсумковий;
- в) зовнішній;
- г) фінансовий;

3. Факторний аналіз являє собою:

- а) причинно-наслідкові зв'язки економічного явища;
- б) методику комплексного і системного вивчення та кількісного виміру впливу факторів на розмір результативного показника;
- в) методику визначення тенденцій зміни результативного і факторних показників;
- г) прийоми визначення співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого.

4. При аналізі структури посівних площ оптимальною вважається структура, яка дозволяє підприємству:

- а) забезпечити всі внутрігосподарські потреби в продукції рослинництва;
- б) виконати усі договірні зобов'язання, забезпечити внутрігосподарські потреби при умові мінімальних затрат праці і отримати максимум чистого прибутку;
- в) отримати максимум виручки від реалізації продукції рослинництва;
- г) виконати усі договірні зобов'язання підприємства по продукції рослинництва.

5. Показник, який характеризує інтенсивність загального обороту робочої сили і розраховується відношенням суми прийнятих і звільнених робітників до середньої чисельності працюючих, називається:

- а) коефіцієнт плинності;
- б) коефіцієнт міграції;
- в) оборот по вибуттю;
- г) оборот по прийому.

6. Коефіцієнт використання робочого часу за місяць обчислюється як відношення:

- а) числа працюючих за кожен місяць на середньомісячну їх кількість;
- б) кількості відпрацьованих люд.-днів одним робітником за місяць до загальної кількості люд.-днів за рік;
- в) кількості відпрацьованих люд.-днів одним робітником за місяць до числа робочих днів у місяці;

- г) загального числа відпрацьованих люд.-днів за місяць на число робочих днів у місяці.
7. Абсолютне відхилення фонду оплати праці (ФОП) визначається як різниця між:
- а) фактичним ФОП і умовним ФОП, обчисленими при фактичній чисельності працівників і плановому заробітку одного працюючого;
 - б) фактичним і плановим ФОП;
 - в) умовним ФОП, розрахованим при фактичній чисельності робітників і плановій заробітній платі одного працюючого і плановим ФОП;
 - г) фактичним ФОП і плановим, скорегованим на процент виконання плану обсягів виробництва.
8. Відносне відхилення фонду оплати праці (ФОП) обчислюється як:
- а) різниця між фактичним ФОП і постійною частиною планового ФОП, скорегованого на процент виконання плану обсягів виробництва;
 - б) різниця між фактичним ФОП і плановим, скорегованим у змінній його частині на процент виконання плану обсягів виробництва;
 - в) різниця між фактичним ФОП і умовним ФОП, обчисленим при фактичній чисельності працюючих і плановому заробітку одного робітника;
 - г) різниця між умовним ФОП, розрахованим при фактичній чисельності працюючих і плановому заробітку одного робітника, та плановим ФОП.
9. При аналізі динаміки валової продукції с.-г. необхідно здійснити її оцінку за:
- а) фактичною ціною реалізації;
 - б) плановою ціною реалізації;
 - в) порівнянними цінами;
 - г) плановою собівартістю.
10. Розмір впливу посівної площі на зміну валового збору по групі однорідних культур визначається як:
- а) добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню планову урожайність;
 - б) добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню умовну урожайність;
 - в) добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню фактичну урожайність;
 - г) різницю між фактичним і умовно-розрахунковим валовим збором.
11. На рівень урожайності не впливає така група факторів:
- а) природно-кліматичні;
 - б) агротехнічні;
 - в) політико-правові;
 - г) організаційно-економічні.
12. В результаті аналізу впливу доз на внесення добрив на зміну урожайності озимої пшениці одержали рівняння , що означає:
- а) урожайність у звітному році дорівнює 28,4 ц/га і щорічно збільшується на 1,2 ц;
 - б) урожайність у базисному році дорівнює 28,4 ц/га і щорічно збільшується на 1,2 ц/га;
 - в) урожайність у попередньому до досліджуваного періоду році складала 28,4 ц і збільшується на 1,2 ц/га при збільшенні доз внесення добрив;
 - г) урожайність при умовному (0) внесенні добрива складає 28,4 ц/га і при збільшенні доз внесення добрив збільшується на 1,2 ц/га.
13. Можливе збільшення виробництва продукції рослинництва за рахунок розширення посівних площ обчислюється:
- а) резерв розширення посівних площ помножити на різницю між фактичною і плановою урожайністю культури, яка буде вирощуватися;
 - б) фактичну площу посіву, яка планується відвести під конкретну культуру, помножити на різницю між фактичною і плановою її урожайністю;

- в) резерв розширення посівних площ помножити на фактичну урожайність культури, яку планують вирощувати на цих землях;
- г) плановий валовий збір конкретної культури поділити на фактичну посівну площу.

14. Резерв збільшення виробництва продукції окремої культури а рахунок покращення сортового складу посівів обчислюють:

- а) зміна питомої ваги кожного сорту множиться на фактично досягнуту урожайність (і ділиться на 100%), добутки сумують і результат множать на фактичну площу посіву;
- б) зміна питомої ваги кожного сорту множать на фактично досягнуту урожайність (і ділять на 100%), добутки сумують і результат множать на планову площу посіву;
- в) різницю між можливою і фактично досягнутою урожайністю множать на можливу площу посіву і спів ставляють з фактичним валовим збором;
- г) різницю між можливою і фактичною площею посіву множать на різницю між можливою і фактичною урожайністю.

15. Коефіцієнт фінансової незалежності підприємства визначається:

- а) відношення власного оборотного капіталу до валюти балансу;
- б) відношення власного капіталу до валют балансу;
- в) відношення власного капіталу до залученого;
- г) відношення власного капіталу до необоротних активів.

Дисципліна «Державне регулювання економіки»

1. Функції держави в економіці – це:

- а) напрямки діяльності громадських організацій;
- б) система прав і обов'язків органів влади;
- в) основні напрямки впливу держави на економічні процеси;
- г) політична активність населення.

2. Державне управління – це:

- а) діяльність парламенту у сфері права;
- б) процес реалізації державної політики через виконавчі органи;
- в) функції судової влади щодо контролю за правопорядком;
- г) винятково адміністративне підпорядкування регіонів центру.

3. Антициклічна економічна політика держави спрямована на:

- а) підвищення рівня експорту;
- б) стимулювання інвестицій у соціальну сферу;
- в) згладжування фаз економічного циклу;
- г) централізацію податкових надходжень.

4. Прямими методами державного регулювання є:

- а) податкові пільги;
- б) субсидії та квоти;
- в) індикативне планування;
- г) операції на відкритому ринку.

5. Непрямими методами державного регулювання є:

- а) ліцензування підприємств;
- б) встановлення мінімальної заробітної плати;
- в) регулювання грошової маси через облікову ставку;
- г) антимонопольне регулювання через судові рішення.

6. Грошово-кредитна політика держави реалізується через:

- а) податкову систему;
- б) облікову ставку, операції з цінними паперами;
- в) механізм державного замовлення;

- г) субвенції на місцеві бюджети.
7. Який орган в Україні відповідає за реалізацію грошово-кредитної політики?
- а) Міністерство фінансів;
 - б) Національний банк України;
 - в) Державна податкова служба;
 - г) Кабінет Міністрів України.
8. Фіскальна політика держави охоплює:
- а) регулювання валютного курсу;
 - б) регулювання державних доходів і видатків;
 - в) забезпечення стабільності банківської системи;
 - г) антикризове управління.
9. У період пандемії COVID-19 основним завданням економічної політики було:
- а) зміцнення національної валюти;
 - б) стимулювання імпорту;
 - в) підтримка населення та малого бізнесу;
 - г) зниження акцизів на енергоресурси.
10. Який з інструментів був використаний державою в умовах воєнного стану для стабілізації економіки?
- а) підвищення ставки ПДВ;
 - б) призупинення зовнішньої торгівлі;
 - в) податкові пільги для бізнесу в зоні бойових дій;
 - г) зменшення грошової маси через облікову ставку.
11. Трансферні платежі – це:
- а) інвестиції в інновації;
 - б) дотації міжнародним корпораціям;
 - в) прямі виплати з бюджету у вигляді допомоги;
 - г) банківські кредити з державною гарантією.
12. Рівень життя населення визначається:
- а) кількістю банків у регіоні;
 - б) валовим внутрішнім продуктом;
 - в) обсягом зовнішньої торгівлі;
 - г) ступенем задоволення матеріальних і соціальних потреб.
13. Індикативне планування – це:
- а) обов'язкове державне завдання виробникам;
 - б) добровільні орієнтири для бізнесу на основі прогнозів;
 - в) централізоване розподілення ресурсів;
 - г) оперативне управління на підприємствах.
14. Інноваційна політика держави спрямована на:
- а) забезпечення соціальної рівності;
 - б) підтримку традиційних галузей;
 - в) стимулювання науково-технічного розвитку;
 - г) розширення ринку праці.
15. Соціальне страхування – це:
- а) обов'язкова участь громадян у виборах;
 - б) система оподаткування прибутків;
 - в) механізм компенсації життєвих ризиків;
 - г) форма матеріального заохочення службовців.

Дисципліна «Бізнес-планування»

1. Який з розділів бізнес-плану є обов'язковим незалежно від форми власності підприємства?
 - а) резюме;
 - б) юридичний план;
 - в) план ризиків;
 - г) фінансовий план.
2. Що є основною метою складання бізнес-плану для стартапу в Україні?
 - а) оптимізація кадрової структури;
 - б) зменшення податкових витрат;
 - в) обґрунтування ідеї для залучення інвестицій;
 - г) розробка SWOT-аналізу.
3. У якому розділі бізнес-плану доцільно описати конкуренцію та порівняльні переваги?
 - а) організаційний план;
 - б) маркетинговий план;
 - в) резюме;
 - г) фінансовий план.
4. Яке з наведених визначень найточніше відображає суть бізнес-плану?
 - а) план виробничих і фінансових витрат підприємства;
 - б) інструмент стратегічного планування та залучення ресурсів;
 - в) довідка про діяльність підприємства;
 - г) рекламний документ для зовнішніх партнерів.
5. Що входить до внутрішньої функції бізнес-плану?
 - а) координація дій і планування розвитку підприємства;
 - б) пошук інвестора;
 - в) отримання ліцензій;
 - г) публічне інформування клієнтів.
6. Який із розділів найбільш доцільно винести у додатки?
 - а) резюме;
 - б) розширена організаційна структура управління;
 - в) маркетинговий аналіз;
 - г) фінансовий прогноз.
7. Яке рішення найчастіше застосовують українські підприємства для зниження ризиків у прифронтових регіонах?
 - а) укладання довгострокових угод із партнерами;
 - б) релокація бізнесу до більш безпечних регіонів;
 - в) скорочення штату працівників;
 - г) оптимізація виробничого циклу.
8. Яка стратегія найбільш прийнятна для бізнесу в умовах повномасштабної війни?
 - а) розширення ринку;
 - б) орієнтація на гнучке планування та зниження витрат;
 - в) інвестування в довгострокові проєкти;
 - г) масове наймання персоналу.
9. Яка з платформ найчастіше використовується для презентації бізнес-плану потенційним інвесторам?
 - а) Canva;
 - б) Facebook;
 - в) Pitch Deck (через PowerPoint або Google Slides);
 - г) CRM-система.
10. Який метод ціноутворення передбачає додавання до собівартості норми прибутку?

- а) метод маржинального доходу;
 - б) метод повної собівартості;
 - в) метод ринкової адаптації;
 - г) метод цільової рентабельності.
11. Яке з джерел фінансування бізнесу є зовнішнім і поворотним?
- а) грант;
 - б) державна дотація;
 - в) продаж частки бізнесу;
 - г) банківський кредит.
12. SWOT-аналіз у бізнес-плані допомагає:
- а) визначити розмір стартового капіталу;
 - б) виявити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози;
 - в) скласти кошторис витрат;
 - г) провести фінансовий аудит.
13. Що з нижченаведеного НЕ є характеристикою спекулятивного ризику?
- а) може привести як до виграшу, так і до втрат;
 - б) має ймовірність позитивного результату;
 - в) завжди призводить до втрат;
 - г) виникає в умовах ринкової нестабільності.
14. Що з перерахованого найбільше підходить для фінансування соціального підприємництва?
- а) банківський кредит;
 - б) IPO;
 - в) грант від міжнародної організації;
 - г) кредит під заставу.
15. Який із показників у бізнес-плані є вирішальним для оцінки його донорами або міжнародними партнерами?
- а) кількість працівників;
 - б) рентабельність продажу;
 - в) соціальний або економічний вплив (impact);
 - г) податкове навантаження.

Дисципліна «Візуалізація даних в Excel та бізнес-аналітика»

1. Діаграми MS Excel – інструмент, який призначено для того, щоб:
- а) автоматизувати складні розрахунки та процеси аналізу даних;
 - б) створювати та керувати реляційними базами даних;
 - в) створювати графічні ілюстрації та цифрове мистецтво;
 - г) відображати дані візуально у вигляді графіків і діаграм.
2. Графічне зображення, що наочно відображає співвідношення між числовими даними за допомогою лінійних відрізків або геометричних фігур:
- а) таблиця;
 - б) діаграма;
 - в) текст;
 - г) формула.
3. Де надбудова Power View отримує дані для створення звітів Power View?
- а) лише з аркушів, включених Excel;
 - б) лише з моделі даних;
 - в) лише з даних, імпортованих із зовнішніх джерел;
 - г) з моделі даних і з будь-яких даних, наявних на аркушах у Excel.
4. Етап на якому здійснюється визначення наборів даних, необхідних для аналітичних проектів і їх джерел, це

- а) етап ідентифікації даних;
- б) етап збору і фільтрації даних;
- в) етап перевірки та очищення даних;
- г) етап агрегування та представлення даних.

5. Основною складовою концепції Power BI, що представляє собою набір ресурсів, які використовуються для розміщення та передачі вмісту Power BI, є:

- а) файли;
- б) таблиці;
- в) робочі області, які створюються на основі ресурсів;
- г) запити та перетворювати дані.

6. Що завжди оточує ім'я стовпця у формулі DAX?

- а) значок =;
- б) квадратні дужки [];
- в) знак !
- г) знак ?

7. Функції – це:

- а) набір певних символів;
- б) попередньо визначені формули, які виконують обчислення з використанням певних значень, які називаються аргументами в певному порядку або структурі;

в) символи та арифметичні знаки у формулах;

г) цифри, арифметичні знаки, символи та аргументи у формулах.

8. Аргументами функцій можуть бути:

- а) інші функції та інші формули;
- б) посилання на стовпці, числа, текст;
- в) логічні значення, як-от TRUE або FALSE, або константи;
- г) все вище приведене.

9. Чи може формула містити кілька функцій?

- а) ні, тільки символи;
- б) так, формула може містити до 64 вкладених функцій;
- в) так, формула може містити дві функції;
- г) так, формула може містити до 16 вкладених функцій.

10. Яка функція Excel зазвичай використовується для створення базових діаграм?

- а) зведені таблиці;
- б) VLOOKUP;
- в) майстер діаграм;
- г) умовне форматування.

11. Яке основне призначення гістограми?

- а) показати тенденції з часом;
- б) порівняти категорії;
- в) відобразити частотний розподіл;
- г) зобразити ієрархічні дані.

12. Умовне форматування в Excel використовується для:

- а) сортування даних за алфавітом;
- б) виконання складних обчислень;
- в) виділення клітинок на основі певних умов;
- г) об'єднання кількох клітинок.

13. Який найефективніший спосіб створення кількох схожих діаграм для різних підмножин даних для великого набору даних?

- а) створіть кожну діаграму вручну;
- б) скористайтесь майстром діаграм;
- в) створіть зведену діаграму та використовуйте зрізи;
- г) скопіюйте та змініть першу діаграму.

14. Щоб створити діаграму, яка показує частку кожної категорії відносно загальної суми, ви повинні використати:

- а) лінійну діаграму;
- б) стовпчасту діаграму з накопиченням;
- в) секторну діаграму;
- г) точкову діаграму.

15. Яке основне призначення інформаційної панелі у звітності даних?

- а) Для відображення детальних транзакційних даних;
- б) Для надання зведення ключових показників ефективності;
- в) Для зберігання великих обсягів даних;
- г) Для виконання складних обчислень.

Дисципліна «Потенціал і розвиток підприємства»

1. Потенціал підприємства – це:

а) сукупність ресурсів підприємства, що забезпечують досягнення певних результатів підприємства;

б) сукупність ресурсів і компетенцій, які створюють певний ефект для зацікавлених сторін;

в) здатність управління забезпечувати досягнення цілей діяльності підприємства за рахунок використання матеріальних ресурсів;

г) інтегральне відображення поточних і майбутніх можливостей економічної системи підприємства перетворювати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких здібностей в економічні блага, максимально задовольняючи інтереси підприємства та суспільства.

2. Підхід, відповідно до якого найбільш імовірною величиною вартості об'єкта оцінки може бути реальна ціна продажу аналогічного об'єкта – це:

- а) дохідний;
- б) порівняльний;
- в) витратний;
- г) майновий.

3. Чистий операційний дохід – це:

а) дохід, який можна отримати від 100%-го використання об'єкта власності;

б) дохід, який можна отримати за умов найбільш ефективного використання об'єкта власності;

в) потік грошових коштів від операційної діяльності;

г) дохід, який можна отримати від використання об'єкта власності за винятком витрат та операційних витрат, пов'язаних з його отриманням.

4. Метод, відповідно до якого вартість об'єкта визначається шляхом внесення поправок до цін продажу подібних земельних ділянок, – це:

- а) метод капіталізації доходу;
- б) метод зіставлення цін продажу аналогів;
- в) метод скоригованих чистих активів;
- г) індексний метод.

5. Вартість продажу об'єкта в постпрогнозному періоді – це:

- а) вартість аналога;
- б) дисконтована вартість;
- в) майбутня вартість інвестицій;
- г) вартість реверсії.

6. Дохідний підхід до оцінки підприємства представлений методами:

- а) дисконтування грошових потоків і альтернативної вартості;
- б) поточної вартості майна і капіталізації прибутку;

- в) галузевих співвідношень і прогнозування продажів;
 - г) дисконтування грошових потоків і капіталізації прибутку.
7. Закон синергії при формуванні потенціалу підприємства стверджує, що:
- а) потенціал будь-якого підприємства завжди буде значно більшим або суттєво меншим, ніж проста сума потенціалів його складових елементів;
 - б) потенціал підприємства – це складна система характеристик його елементів, які можуть тією чи іншою мірою заміщати один одного, тобто є альтернативними;
 - в) складові потенціалу підприємства мають відповідати характеристикам продукції, що виробляється на підприємстві;
 - г) потенціал підприємства не можна сформувати на основі механічного додавання елементів, оскільки він є динамічним утворенням.
8. Компонентами ставки дисконту при визначенні її за методом кумулятивної побудови є:
- а) безризикова ставка і компенсація за ризики;
 - б) премія за інвестиційний менеджмент;
 - в) коефіцієнт капіталізації;
 - г) чистий операційний потік капіталу.
9. Визначення вартості об'єкта оцінки виходячи з витрат на його створення та використання – це сутність:
- а) витратного підходу;
 - б) дохідного підходу;
 - в) порівняльного підходу;
 - г) результатного підходу.
10. Визначення вартості об'єкта оцінки виходячи з величини чистого потоку позитивних результатів від його використання – це сутність:
- а) витратного підходу;
 - б) порівняльного підходу;
 - в) дохідного підходу;
 - г) майнового підходу.
11. Основним методом оцінки підприємства зі стабільними потоками доходів в незмінних протягом певного часу умовах зовнішнього середовища є:
- а) метод капіталізації доходу;
 - б) метод дисконтування грошових потоків;
 - в) метод компанії-аналогу;
 - г) метод угод.
12. Коефіцієнт капіталізації відображає:
- а) отримання доходу на капітал;
 - б) відшкодування капіталу інвестора;
 - в) отримання доходу на капітал та відшкодування капіталу інвестора-власника;
 - г) надходження капіталу.
13. Узагальнюючим для всіх принципів оцінки потенціалу підприємства виступає принцип:
- а) конкуренції;
 - б) корисності;
 - в) попиту і пропозиції;
 - г) найкращого і найефективнішого використання.
14. До методів витратного підходу оцінки нематеріальних активів відноситься:
- а) метод переваг у доходах;
 - б) метод звільнення від роялті;
 - в) метод виграшу в собівартості;
 - г) метод вартості заміщення.
15. Визначення ринкової вартості земельної ділянки здійснюють за допомогою:

- а) нормативної грошової оцінки земельної ділянки;
- б) експертної оцінки земельної ділянки;
- в) економічної оцінки земельної ділянки;
- г) показників продуктивності земельної ділянки.

Дисципліна «Економічна політика держави»

1. Фінансову політику, яку здійснюють за допомогою таких прямих засобів впливу, як держконтракт, держзамовлення, державні інвестиції, соціальні трансферти, зміни у податковому регулюванні, фінансування державних програм або громадських робіт тощо, називають:

- а) дискреційна;
- б) автоматична;
- в) монетарна;
- г) фіскальна.

2. Мета антиінфляційного регулювання економіки полягає у:

- а) встановленні контролю за доходами і видатками державного бюджету;
- б) регулюванні грошової маси в країні;
- в) встановленні контролю за інфляцією і досягненні прийнятних для економіки темпів зростання;
- г) встановленні контролю за інфляцією та регулюванні бюджетних видатків.

3. Соціальна політика – це:

- а) діяльність держави зі створення і регулювання соціально-економічних умов життя суспільства;
- б) система державних заходів щодо забезпечення гідного матеріального і соціального становища громадян;
- в) законодавчо встановлені мінімальні розміри соціальних виплат, які забезпечують рівень життя не нижче прожиткового мінімуму;
- г) законодавчо встановлені соціальні норми і нормативи або їхній комплекс, на базі яких визначають рівні основних державних соціальних гарантій.

4. Метою соціального захисту є:

- а) підтримка стабільності в суспільстві, а також надання можливості кожному члену суспільства вільно розвиватися і реалізовувати свої здібності;
- б) створення умов для розвитку системи охорони здоров'я;
- в) підтримка темпів економічного розвитку, а також надання можливості вільної підприємницької діяльності;
- г) створення умов для задоволення матеріальних потреб.

5. Тактика «активного формування» у реалізації державної промислової політики передбачає:

- а) поступове скорочення виробництва у певній галузі з метою попередження занадто великих соціальних потрясінь;
- б) активне стимулювання державою ринкових процесів, впровадження нових технологій, підпорядкування розвитку певних галузей суспільним цілям;
- в) захист та стимулювання розвитку окремих галузей, протекціонізм у міжнародній торгівлі;
- г) створення загальних сприятливих умов для забезпечення конкурентоспроможності підприємств на світовому ринку.

6. Стратегічна мета агроекологічної політики полягає у:

- а) цілеспрямованому переведенні національного АПК на модель сталого, екологозрівноваженого, екологічнобезпечного й ефективного розвитку;
- б) розробці заходів щодо стабілізації і нарощування обсягів виробництва продукції для поліпшення забезпеченості населення продуктами харчування;

в) формуванні та утвердженні прогресивних поглядів на власність у сільському господарстві;

г) раціональному розміщенні й ефективному використанні ресурсного потенціалу кожної природно-економічної зони України.

7. Моніторинг аграрної політики передбачає:

а) розробку заходів щодо стабілізації і нарощування обсягів виробництва продукції для поліпшення забезпеченості населення продуктами харчування;

б) неперервне і тривале її відстеження та коригування з точки зору використання передбачених затрат і досягнення очікуваних результатів ефективності виробництва та наслідків для населення;

в) виробництво екологічно чистих продуктів харчування та всебічна охорона довкілля при веденні сільського господарства;

г) чітке визначення порядку стягнення податків, зборів, інших обов'язкових платежів.

8. Встановлення правил організації та здійснення інвестування в Україні за участю суб'єктів, що функціонують на базі будь-яких форм власності, – це:

а) нормативне регулювання інвестиційної діяльності;

б) поточне управління сферою інвестування з боку держави;

в) державний контроль;

г) державне програмування та прогнозування.

9. Політика господарської збалансованості й економічного зростання передбачає:

а) порівну розподіляти доходи для населення;

б) забезпечити оптимізацію структурних пропорцій і рівновагу виробництва та споживання;

в) забезпечити споживання вищими темпами, ніж зростання виробництва продукту;

г) забезпечити зростання доходів населення вищими темпами, ніж виробництво продукту.

10. Зовнішньоекономічна політика – це:

а) політика держави, що проводять з метою врегулювання платіжного балансу завдяки торговельній політиці;

б) комплексна система різноманітних форм міжнародного співробітництва держав і їхніх суб'єктів у всіх галузях економіки;

в) діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, міграції капіталів і робочої сили, науково-технічного співробітництва, охорони навколишнього середовища тощо, що заснована на взаємовигідних економічних відносинах;

г) створення організаційно-правових умов для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

11. Хто визначає головні напрями зовнішньоекономічної політики держави:

а) Президент України;

б) Верховна Рада України;

в) Кабінет Міністрів України;

г) Міністерство економічного розвитку та торгівлі.

12. Тактика «пристосування» у реалізації державної промислової політики передбачає:

а) поступове скорочення виробництва у певній галузі з метою попередження занадто великих соціальних потрясінь;

б) активне стимулювання державою ринкових процесів, впровадження нових технологій, підпорядкування розвитку певних галузей суспільним цілям;

в) захист та стимулювання розвитку окремих галузей, протекціонізм у міжнародній торгівлі;

г) створення загальних сприятливих умов для забезпечення конкурентоспроможності підприємств на світовому ринку.

13. Які методи (інструменти) структурного регулювання здійснюють прямий вплив на структуру економіки?

- а) податкове регулювання;
- б) державні плани і програми;
- в) дотації, субсидії;
- г) інвестування.

14. Що має лежати в основі політики економічного зростання у національній економіці:

- а) забезпечення зростання кількості використовуваного обладнання;
- б) виробництво ВВП на душу населення;
- в) зростання доходів населення;
- г) зростання використання ресурсів.

15. Об'єктами економічної політики держави НЕ є:

- а) економічний цикл;
- б) структура економіки;
- в) соціальні проблеми;
- г) соціальні групи.

5. Тестові практичні завдання (задачі) для підготовки до атестаційного екзамену

1. Банк в Києві оголосив наступні повні котирування валют: - долара США до 1 грн: 27,00 - 27,85; - євро до 1 грн: 30,65 - 30,85; - фунт стерлінгів до 1 грн: 35,02- 35,77. Визначити, яку суму отримає клієнт банку при обміні на долари США, 500 євро та 100 фунтів стерлінгів.

- а) 679,3 доларів;
- б) 676,02 доларів;
- в) 683,11 долара;
- г) 690 доларів.

2. Гіпотетична економіка характеризується такими параметрами: внутрішнє споживання – 800 од., внутрішні інвестиції – 100 од., урядові видатки – 50 од., чистий експорт – 30 од., зовнішньоторговельний обіг країни – 255 од. Розрахуйте зовнішньоторговельну квоту.

- а) 20 %;
- б) 30 %;
- в) 26 %;
- г) 16 %.

3. Україна вводить мито на експорт цукру в розмірі 20 дол. США за тону. На основі даних, наведених у таблиці, розрахуйте чистий ефект від введення експортного мита на цукор для національного добробуту України як суму вигащів і втрат всіх груп економічних суб'єктів країни (при цьому вигащів будуть додатніми, а втрати - від'ємними).

Показник	До введення тарифу	Після введення тарифу
Світова ціна на цукор	320 дол. /т	320 дол. /т
Внутрішня ціна на цукор	320дол.т	300дол./т
Обсяг внутрішнього споживання	6 млн. т	8 млн.т
Обсяг внутрішнього виробництва	22 млн.т	20 млн.т

- а) -120 млн дол.;
- б) - 80 млн дол.;
- в) - 60 млн дол.;
- г) - 40 млн дол.

4. Пропозиція і попит на робочу силу на ринку праці країни X описуються такими рівняннями: $Q_s = 45P - 90$; $Q_d = 170 - 20P$, де P – заробітна плата в дол. за 1 год; Q – кількість працівників, млн.осіб. Після скасування заборони на вїзд робітників до країни X емігрувало в пошуках роботи 16 млн.осіб. Визначити, яку частку становлять працівники-емігранти в загальній кількості робітників у країні X.

- а) 17,8 %;
- б) 15,5 %;
- в) 20 %;
- г) 16 %.

5. У базовому році вартість ринкового кошика в Україні дорівнювала 1000 грн., а в США – 500 дол. В аналізованому році інфляція в Україні 20 %, а в США 4 %. Чому дорівнює курс гривні в формі прямого котирування згідно з паритетом купівельної спроможності ?

- а) 2,3077;
- б) 2,1200;
- в) 2,3505;
- г) 2,2001.

6. Уряд країни має державний борг у розмірі 1 трлн грн. Номінальний ВВП становить 2,5 трлн грн. Визначте відношення державного боргу до ВВП.

- а) 25%;
- б) 35%;
- в) 40%;
- г) 50%.

7. Національна економіка має такі рівноважні показники: Сукупний попит (AD) = 900 млрд грн, Сукупна пропозиція (AS) = 950 млрд грн. Який очікується тиск на ціновий рівень та реальний обсяг виробництва?
- а) різниця -50 млрд грн → очікується зниження цін та ВВП;
 - б) різниця +50 млрд грн → очікується інфляція та зростання виробництва;
 - в) різниця 0 млрд грн → економічна рівновага;
 - г) різниця -100 млрд грн → загроза стагфляції.
8. У базовому році споживчий кошик коштував 1000 грн, у поточному році – 1150 грн. Визначте індекс споживчих цін (ІСЦ) та рівень інфляції.
- а) ІСЦ = 115%, інфляція = 15%;
 - б) ІСЦ = 140%, інфляція = 30%;
 - в) ІСЦ = 101%, інфляція = 17%;
 - г) ІСЦ = 120%, інфляція = 18%.
9. У країні «Праця» загальна кількість населення становить 40 млн осіб. З них 25 млн – економічно активне населення, з яких 22 млн – зайняті. Визначте рівень безробіття.
- а) 10%;
 - б) 15%;
 - в) 12%;
 - г) 18%.
10. У країні «Еконоленд» за рік зафіксовано наступні показники (млрд грн): споживчі витрати – 500; валові інвестиції – 150; державні витрати – 200; чистий експорт – -50 (тобто імпорт більший за експорт). Визначте валовий внутрішній продукт (ВВП) за витратами.
- а) 700 млрд грн;
 - б) 800 млрд грн;
 - в) 900 млрд грн;
 - г) 1000 млрд грн.
11. У країні номінальний ВВП становить 2500 млрд грн, швидкість обігу грошей – 5. Центральний банк установив норму обов'язкових резервів на рівні 20%. Яка грошова маса буде потрібна для обслуговування економіки?
- а) 500 млрд грн;
 - б) 625 млрд грн;
 - в) 1000 млрд грн;
 - г) 1250 млрд грн.
12. У країні грошова маса становить 600 млрд грн. Номінальний ВВП – 3000 млрд грн. Який рівень монетизації економіки (у %)?
- а) 15%;
 - б) 20%;
 - в) 25%;
 - г) 30%/
13. Банк видав кредит на суму 100 тис. грн під 12% річних. За оформлення договору банк стягує одноразову комісію – 2% від суми кредиту. Яка реальна сума витрат для позичальника за рік?
- а) 12 000 грн;
 - б) 14 000 грн;
 - в) 13 000 грн;
 - г) 15 000 грн.
14. Банк залучив депозити на суму 200 млн грн під 8% річних, а видав кредити на суму 180 млн грн під 14% річних. Який дохід банку у вигляді процентної маржі?
- а) 8 млн грн;
 - б) 10,8 млн грн;
 - в) 12 млн грн;
 - г) 14,4 млн грн.

15. Індекс споживчих цін (ІСЦ) зріс з 100 до 135 за рік. Якщо зарплата становила 10 000 грн на початку року, то яка її реальна купівельна спроможність у кінці року?
- а) 7407 грн;
 - б) 8500 грн;
 - в) 9000 грн;
 - г) 9700 грн.
16. Підприємство отримало виручку в розмірі 4 800 тис. грн, витрати на виробництво становили 3 600 тис. грн. Який рівень прибутку та рентабельність продажу (у %)?
- а) 1 200 тис. грн; 25%;
 - б) 1 000 тис. грн; 20%;
 - в) 1 200 тис. грн; 20%;
 - г) 1 000 тис. грн; 25%.
17. Якщо ставка податку на доходи фізичних осіб становить 18%, а військовий збір – 1,5%, скільки податків утримається із зарплати 15 000 грн?
- а) 2 925 грн;
 - б) 2 700 грн;
 - в) 2 250 грн;
 - г) 3 000 грн.
18. Комунальне підприємство отримало бюджетну дотацію 600 тис. грн. Власні доходи підприємства склали 1 800 тис. грн. Яка частка бюджетного фінансування у загальних доходах?
- а) 20%;
 - б) 25%;
 - в) 30%;
 - г) 33%;
19. Якщо загальна сума державного боргу становить 2 500 млрд грн, а ВВП країни – 4 000 млрд грн, то який рівень боргового навантаження?
- а) 50%;
 - б) 60%;
 - в) 62,5%;
 - г) 75%.
20. Підприємство реалізувало продукцію на суму 6 000 тис. грн. З собівартості реалізованої продукції – 4 500 тис. грн. Податок на прибуток становить 18%. Який чистий прибуток підприємства після сплати податку?
- а) 1 500 тис. грн;
 - б) 1 230 тис. грн;
 - в) 1 000 тис. грн;
 - г) 1 800 тис. грн.
21. Ціна обладнання без ПДВ становить 1200 грн. Ціна з ПДВ становитиме (грн):
- а) 1440;
 - б) 1600;
 - в) 1000;
 - г) 800.
22. Визначити первісну вартість матеріалів, які придбаває підприємство, якщо продавцю сплачено 1200 грн, у тому числі ПДВ 200 грн, оплата праці вантажників 100 грн., внески в фонди соціального та пенсійного страхування з підприємства 30 грн.:
- а) 1300 грн;
 - б) 1200 грн;
 - в) 1130 грн;
 - г) 1000 грн.
23. Менеджер відряджений на семінар-нараду. Після повернення з відрядження ним подано до бухгалтерії підприємства Звіт про використання коштів наданих на відрядження або підзвіт на

суму 286 грн. На суму 236 грн є документальне підтвердження. Менеджеру з каси підприємства буде відшкодовано:

- а) 240 грн;
- б) 236 грн;
- в) 50 грн;
- г) 286 грн.

24. Рахунок підприємства поповнено на 150 000 грн. З цієї суми 90 000 грн – оплата від покупців, 60 000 грн – повернення фінансової допомоги. Який запис буде зроблено за кредитом рахунку 311?

- а) 90 000 грн;
- б) 60 000 грн;
- в) 150 000 грн;
- г) 100 000 грн.

25. Підприємство отримало рахунок за електроенергію на суму 2 400 грн, у тому числі ПДВ – 400 грн. Витрати відносяться до виробництва. Яка сума буде віднесена до собівартості?

- а) 2 400 грн;
- б) 2 000 грн;
- в) 1 800 грн;
- г) 2 200 грн.

26. Працівника прийнято на роботу з посадовим окладом 20 000 грн. ПДФО – 18%, військовий збір – 1,5%. Визначте загальну суму податків. Визначте суму, яку працівник отримає «на руки».

- а) 3 900 грн; 16 100 грн;
- б) 3 600 грн; 16 400 грн;
- в) 3 300 грн; 16 700 грн;
- г) 4 000 грн; 16 000 грн.

27. Підприємство придбало авто за 600 000 грн. Один із засновників вклав власні кошти в розмірі 240 000 грн, що становить 40% вартості. На етапі поділу активів засновники вирішують поділити майно відповідно до фактичних інвестицій. Яку суму інвестував засновник? На яку частку вартості авто він може претендувати при виході з бізнесу?

- а) 240 000 грн; 50%;
- б) 240 000 грн; 40%;
- в) 360 000 грн; 60%;
- г) 300 000 грн; 50%.

28. Підприємець отримав штраф за порушення ПДР у розмірі 1 700 грн. Закон дозволяє сплатити штраф зі знижкою 50% упродовж 10 днів з моменту отримання постанови. Який розмір знижки? Скільки фактично потрібно сплатити, щоб скористатися пільговим строком?

- а) 850 грн; 850 грн;
- б) 850 грн; 1 700 грн;
- в) 850 грн; 1 200 грн;
- г) 850 грн; 900 грн.

29. Підприємство уклало договір на 1 000 000 грн. Штраф за прострочення – 5%. Визначте суму штрафу. Якою буде загальна сума претензії, якщо додано ПДВ 20%?

- а) 50 000 грн; 60 000 грн;
- б) 45 000 грн; 55 000 грн;
- в) 40 000 грн; 48 000 грн;
- г) 60 000 грн; 70 000 грн.

30. Підприємець сплачує щомісячні аліменти в розмірі 25% від свого доходу. Його середньомісячний дохід становить 24 000 грн. Яку суму коштів він зобов'язаний перераховувати щомісяця? Який загальний розмір цих витрат за квартал?

- а) 6 000 грн; 18 000 грн;
- б) 4 000 грн; 12 000 грн;

- в) 5 000 грн; 15 000 грн;
г) 6 500 грн; 19 500 грн.
31. Якщо кількість працівників збільшилася на 10%, обсяг виробництва зріс у 1,2 рази, то річна продуктивність праці на підприємстві:
а) підвищилася на 5%;
б) зменшилася на 15%;
в) підвищилася на 9%;
г) зменшилася на 1,5%.
32. Визначте коефіцієнт придатності основних фондів (у відсотках), якщо: середньорічна вартість основних фондів 20,0 млн грн, амортизаційні відрахування дорівнюють 8 млн грн:
а) 60%;
б) 40%;
в) 28 млн грн;
г) 16%.
33. Визначте фондовіддачу (Фв), якщо: середньорічна вартість основних фондів становить 4,0 млн грн; вартість виробленої продукції 12,0 млн грн:
а) $F_v = 0,41$;
б) $F_v = 7,0$;
в) $F_v = 4,2$;
г) $F_v = 3$.
34. Визначте норму прибутку (НП), якщо розмір чистого прибутку становить 3,0 млн грн; середньорічна вартість необоротних активів 12,0 млн грн, оборотних активів 8,0 млн грн:
а) $НП = 1,5\%$;
б) $НП = 15,0\%$;
в) $НП = 6,7$;
г) $НП = 0,15\%$.
35. Якщо ціна реалізації 1 ц зернових становить 1300 грн, виробнича собівартість дорівнює 950 грн, витрати на збут та інші витрати становлять – 200 грн/ц, то рівень рентабельності зернових дорівнює:
а) 10%;
б) 83,3%;
в) 120%;
г) 25%.
36. Підприємство планує випуск нового товару. Очікувана ціна реалізації – 500 грн, змінні витрати – 300 грн на одиницю, постійні витрати – 100 000 грн на місяць. Визначте точку беззбитковості (у кількості одиниць продукції) та зробіть висновок: скільки потрібно реалізувати товарів, щоб покрити витрати?
а) 250 од., підприємство залишиться збитковим;
б) 500 од., підприємство вийде в нуль;
в) 400 од., підприємство отримає прибуток;
г) 350 од., підприємство буде у наступному збитковим.
37. Менеджер обирає між двома постачальниками. Перший пропонує матеріали по 95 грн за одиницю з безкоштовною доставкою. Другий – по 90 грн, але доставка коштує 2 500 грн за партію з 500 одиниць. Яке рішення буде економічно доцільнішим?
а) обрати першого постачальника – вища якість;
б) обрати другого – він дешевший з урахуванням доставки;
в) обрати другого – обсяг поставок менший;
г) витрати однакові, рішення можна відкласти.
38. Менеджер з операцій планує підвищити зарплату працівникам цеху на 10%, щоб підвищити продуктивність. Поточна зарплата – 250 000 грн/міс., очікуване зростання обсягів виробництва – 6%. Чи буде ефективним таке рішення, якщо собівартість одиниці продукції зросте на 4%, а ціна залишиться сталою?

- а) так, приріст продуктивності компенсує зростання витрат;
 - б) ні, зростання собівартості перевищує вигоду;
 - в) рішення ефективне лише при зростанні цін;
 - г) даних недостатньо для аналізу.
39. Підприємство має два варіанти інвестування в нове обладнання: 1) варіант А: інвестиції – 100 000 грн, щорічний прибуток – 25 000 грн; 2) варіант Б: інвестиції – 150 000 грн, щорічний прибуток – 33 000 грн. Визначте, яке обладнання доцільніше придбати, якщо орієнтуватись на період окупності?
- а) варіант А – окупність 4 роки;
 - б) варіант Б – окупність 4 роки 6 місяців;
 - в) варіант Б – вигідніше, бо прибуток більший;
 - г) обидва варіанти однаково ефективні.
40. Комерційний директор аналізує ефективність маркетингової кампанії. До рекламної кампанії обсяг продажів становив 1 200 од. на місяць, після – 1 500 од. Витрати на рекламу – 30 000 грн. Ціна одиниці – 400 грн, змінні витрати – 250 грн. Який додатковий прибуток отримали за місяць? Чи була кампанія рентабельною?
- а) 45 000 грн, рентабельна;
 - б) 20 000 грн, збиткова;
 - в) 37 500 грн, рентабельна;
 - г) 30 000 грн, нульовий ефект.
41. Визначте: оптову ціну та прибуток підприємства в розрахунку на один виріб. Вихідні дані: роздрібна ціна виробу – 200 грн; податок на додану вартість – 40 грн; націнка посередницької організації – 20 грн; торговельна знижка – 15% до роздрібною ціни; повна собівартість виробу – 90 грн.
- а) 110 і 20 грн;
 - б) 160 і 70 грн;
 - в) 140 і 50 грн;
 - г) 170 і 80 грн.
42. Яку ширину товарної номенклатури має підприємство, що пропонує зубну пасту «Малюк» в трьох видах фасування та двома ароматами, мило «Дитяче» з трьома ароматами, гель для душу з чотирма ароматами?
- а) 3;
 - б) 13;
 - в) 4,3;
 - г) 4.
43. Як змінилася кількість закупівель продукції середнім реальним покупцем за звітний період, порівняно з попереднім, якщо місткість реального ринку товару зросла на 50%, кількість споживачів продукції не змінилась, а середня ціна товару зменшилась на 50%?
- а) зросла на 100%;
 - б) зросла на 25%;
 - в) зросла на 200%;
 - г) зросла на 50%.
44. Обсяг внутрішнього виробництва дронів у 2023 р. склав 50 млн од. Усього за звітний період було експортовано вітчизняними підприємствами 4,2 млн од. Закордонними виробниками у 2023 р. було надано на український ринок 6,3 млн од. Також за звітний період відбулося збільшення обсягу запасів дронів на 600 тис. од. Знайдіть місткість ринку дронів у 2023 р..
- а) 52,7 млн од;
 - б) 52,1 млн од;
 - в) 48,5 млн од;
 - г) 61,1 млн од.
45. Визначте відпускну ціну одиниці продукції (флакона парфумів), що не обкладається акцизом, за умови, що: на виготовлення продукції використовується спирт, що виробляється

на даному підприємстві і має фактичну собівартість 50 грн за 1 л; для виготовлення одного флакона парфумів потрібно 10 мл спирту; витрати на виготовлення одного флакона парфумів (без витрат на виробництво спирту) складають 25,5 грн; рівень рентабельності до собівартості – 25%.

- а) 32,5 грн;
- б) 36,9 грн;
- в) 19,5 грн;
- г) 26 грн.

46. Міжнародна компанія GlobalFoods Ltd. за звітний період отримала виручку від реалізації 2 000 000 USD. Собівартість реалізованої продукції становить 1 350 000 USD. Комерційні та адміністративні витрати (без урахування амортизації) — 250 000 USD. Амортизаційні відрахування — 80 000 USD. Проценти за кредитами — 40 000 USD. Податок на прибуток — 60 000 USD. Розрахуйте показник EBITDA.

- а) 320 000 USD;
- б) 400 000 USD;
- в) 470 000 USD;
- г) 510 000 USD.

47. Експортер реалізував 15 т зерна за ціною 240 USD/т. Держава нараховує експортну дотацію 3 % від виручки. Який обсяг надходжень отримає підприємство з урахуванням дотації?

- а) 3 600 USD;
- б) 3 708 USD;
- в) 3 800 USD;
- г) 3 900 USD.

48. Українська компанія імпортує партію товару вартістю 20 000 USD. Мито становить 5 % від митної вартості, а фіксований митний збір — 150 USD. Якою буде загальна сума митних платежів?

- а) 1 000 USD;
- б) 1 100 USD;
- в) 1 150 USD;
- г) 1 250 USD.

49. Доставка вантажу з України до Німеччини (відстань 1 200 км) коштує 1,3 EUR/км плюс разовий платіж за дорожні збори 200 EUR. Визначте загальні транспортні витрати.

- а) 1 560 EUR;
- б) 1 760 EUR;
- в) 1 800 EUR;
- г) 1 960 EUR.

50. Міжнародна компанія отримала чистий прибуток 12 000 USD від інвестиції обсягом 60 000 USD. Обчисліть рентабельність інвестицій (ROI) у відсотках.

- а) 15 %;
- б) 18 %;
- в) 20 %;
- г) 25 %.

51. Оцініть значення внутрішньої норми дохідності інвестиції об'ємом 100000 грн., що генерує грошові потоки по 21000 грн. протягом 7 років.

- а) 18,27 %;
- б) 16,25 %;
- в) 12,74 %;
- г) 21,71 %.

52. Інвестор, бажаючи отримати через 4 роки суму 518400 грн., вирішив вкласти гроші до банку під 20 % річних. Якою повинна бути сума початкового капіталу?

- а) 200000 грн;
- б) 250000 грн;

- в) 315000 грн;
- г) 185000 грн.

53. Інвестор хоче покласти в банк суму розміром 500000 грн. терміном на 2 роки. Який з банків (А, В, С, D) він обере, якщо банк А пропонує нарахування 15 % щоквартально, банк В – 30 % кожні півроку, а банк С – 75 % щорічно, банк D – 5,5 % щомісячно?

- а) банк А;
- б) банк В;
- в) банк С;
- г) банк D.

54. Підприємство вкладає 1000000 грн. в інвестиційний проект, очікувана річна прибутковість якого становить 10%. Якою буде вартість цієї інвестиції через 3 роки?

- а) 1765000 грн;
- б) 1121000 грн;
- в) 1245000 грн;
- г) 1331000 грн.

55. Для підприємства розроблено декілька варіантів вирішення виробничо-господарського завдання нарощення обсягів виробництва, що характеризуються певними техніко-економічними показниками. Виберіть найбільш вигідний варіант інвестицій за сумою приведених витрат за умови, що нормативний коефіцієнт доходності інвестицій становить 0,2.

- а) капітальні вкладення – 600 тис. грн, собівартість річного випуску продукції – 500 тис. грн;
- б) капітальні вкладення – 640 тис. грн, собівартість річного випуску продукції – 490 тис. грн;
- в) капітальні вкладення – 680 тис. грн, собівартість річного випуску продукції – 485 тис. грн;
- г) капітальні вкладення – 655 тис. грн, собівартість річного випуску продукції – 500 тис. грн.

56. 16. У базовому періоді обсяг реалізації склав 10 000 одиниць, ціна – 100 грн, собівартість – 80 грн. У звітному періоді обсяг реалізації зріс до 12 000 одиниць, ціна зросла до 110 грн, а собівартість – до 85 грн. Який приріст прибутку за рахунок зростання ціни реалізації?:

- а) 100 000 грн;
- б) 110 000 грн;
- в) 120 000 грн;
- г) 130 000 грн.

57. Собівартість одиниці продукції у базовому періоді – 150 грн, у звітному – 180 грн. Визначте індекс собівартості продукції.:

- а) 1,1;
- б) 1,2 ;
- в) 1,3;
- г) 1,4.

58. Проектна виробнича потужність підприємства – 50 000 одиниць продукції на рік. За рік фактично виготовлено 42 500 одиниць. Визначте коефіцієнт використання потужності:

- а) 0,80;
- б) 0,85;
- в) 0,90;
- г) 0,95.

59. Загальні витрати підприємства – 1 000 000 грн. З них: матеріали – 400 000 грн, зарплата – 250 000 грн, амортизація – 100 000 грн, інші – 250 000 грн. Який відсоток витрат припадає на оплату праці?

- а) 20%;
- б) 25%;
- в) 30%;

г) 35%.

60. У базовому періоді собівартість одиниці продукції була 200 грн, у звітному – 180 грн. Випуск продукції – 30 000 одиниць. Яку економію одержало підприємство від зниження собівартості?:

- а) 500 000 грн;
- б) 550 000 грн;
- в) 600 000 грн;
- г) 650 000 грн.

61. Розрахуйте сезонну норму явочного часу одного механізатора з квітня місяця по жовтень включно, якщо відомо, що тривалість робочого дня і їх кількість в період сезону польових робіт помісячно становить: квітень – 9 годин, 24 дні; травень і червень – по 8 годин і 23 дні; липень – 10 годин, 25 днів; серпень – 10 годин, 24 дні; вересень і жовтень – по 9 годин і 24 дні.

- а) 1506 год;
- б) 1508 год;
- в) 1516 год;
- г) 1518 год.

62. Розрахуйте чисельність трудового колективу, якщо відомо, що планові затрати праці становлять 48997 люд.-год; сезонна норма явочного часу одного механізатора складає 1508 люд.-год; коефіцієнт самостійності трудового колективу становить 0,8.

- а) 24 особи;
- б) 26 осіб;
- в) 27 осіб;
- г) 30 осіб.

63. Розрахуйте рівень зайнятості населення у працездатному віці (трудових ресурсів), якщо відомо, що чисельність трудових ресурсів у працездатному віці 711,2 тис осіб; чисельність населення, зайнятого економічною діяльністю становить 633,1 тис осіб.

- а) 112 %;
- б) 117%;
- в) 89 %;
- г) 91 %.

64. Розрахуйте норму робочих годин на місяць, якщо відомо, що норма річного робочого часу на 2024 рік становить – 2088 год.

- а) 155 год;
- б) 164 год;
- в) 172 год;
- г) 174 год.

65. Визначить денну тарифну ставку на семигодинний робочий день для працівника І розряду тарифної сітки, якщо відомо, що оплата праці працівника за годину з розрахунку на мінімальну оплату становить 48 грн, кількість мінімальних розмірів заробітної плати у місячній тарифній ставці працівника І розряду, який виконує просту некваліфіковану роботу становить 1,29.

- а) 361,92 грн;
- б) 410,35 грн;
- в) 433,44 грн;
- г) 487,55 грн.

66. Компанія використовує інформаційну систему для прогнозування прибутків. Вона має три основні напрямки діяльності, і прогнозні доходи та витрати для кожного з них наведені в таблиці:

Напрямок	Доходи (грн)	Витрати (грн)
Виробництво	500 000	350 000
Торгівля	320 000	180 000
Послуги	280 000	120 000

Компанія платить 10% податку на прибуток після розрахунку чистого доходу. Який буде

чистий прибуток компанії після сплати податків?

- а) 360 000 грн;
- б) 405 000 грн;
- в) 370 000 грн;
- г) 215 000 грн.

67. Компанія створює реляційну базу даних для управління продажами. Вона містить таблиці Товари, Замовлення та Клієнти. У таблиці Замовлення записуються операції купівлі. Ось дані про кілька замовлень:

Замовлення ID	Клієнт ID	Товар ID	Кількість	Ціна за одиницю (грн)
101	1	3	5	200
102	2	4	10	150
103	3	3	8	200

Використовуючи дані таблиці Замовлення, обчисліть загальний дохід компанії за всі замовлення.

- а) 8 000 грн;
- б) 4000 грн;
- в) 5000 грн;
- г) 15 000 грн.

68. Компанія використовує СППР для прогнозування ефективності інвестицій. Вона аналізує три проєкти, кожен з яких має певний рівень доходів і витрат. Вхідні дані:

Проєкт	Очікуваний дохід (грн)	Очікувані витрати (грн)	Ймовірність успіху (%)
A	500 000	300 000	80%
B	350 000	200 000	60%
C	250 000	150 000	50%

СППР використовує очікувану вигоду як критерій оцінки. Який проєкт має найбільшу очікувану вигоду?

- а) проєкт А;
- б) проєкт В;
- в) проєкт С;
- г) всі проєкти мають однакову вигоду.

69. Компанія використовує корпоративну інформаційну систему (КІС) для управління запасами. У системі збережені такі дані щодо товарів:

Товар	Кількість на складі (шт.)	Середня вартість одиниці (грн)	Мінімально необхідний запас (шт.)
Товар А	120	250	150
Товар В	80	320	100
Товар С	150	180	200

КІС автоматично аналізує стан запасів і визначає, чи потрібно дозамовити товар, щоб підтримати оптимальний рівень. Яка загальна вартість товарів на складі?

- а) 18 000 грн;
- б) 40 000 грн;
- в) 22 900 грн;
- г) 25 000 грн.

70. Платіжна система обробляє міжнародні платежі. Протягом місяця через систему пройшли наступні операції:

Тип операції	Кількість транзакцій	Середня сума (грн)	Комісія (%)	Конвертація в USD (1 USD = 45 грн)
Покупки	140	800	2%	-
Перекази	110	2000	1.5%	Так
Оплата послуг	75	950	2.5%	-

Внутрішні платежі	50	1200	1.8%	-
-------------------	----	------	------	---

Система також має щомісячні операційні витрати, які становлять 15% від загального прибутку з комісій. Який чистий прибуток платіжної системи за місяць після вирахування операційних витрат?

- а) 14 100 грн;
- б) 2458 грн;
- в) 11 500 грн;
- г) 7 141 грн.

71. Проєкт вимагає інвестицій 800 тис. грн. Очікуваний прибуток – 300 тис. грн на рік протягом 4 років. Визначте загальний прибуток і рентабельність.

- а) 1,2 млн грн, 50%;
- б) 1,4 млн грн, 75%;
- в) 1,2 млн грн, 40%;
- г) 1,4 млн грн, 80%.

72. Підприємство має 250 тис. грн постійних витрат і виробляє продукцію по 200 грн, з яких 120 грн – змінні витрати. Рентабельність продажів – 25%. Визначте точку беззбитковості і прибуток при обсязі 5 000 од.

- а) 3 125 од., 100 тис. грн;
- б) 2 500 од., 150 тис. грн;
- в) 3 125 од., 150 тис. грн;
- г) 2 500 од., 100 тис. грн.

73. Вкладник поклав 200 тис. грн на депозит під 12% річних. Через рік він купив обладнання за 210 тис. грн. Який фактичний дохід і чистий прибуток?

- а) 24 тис. грн, -14 тис. грн;
- б) 20 тис. грн, - 10 тис. грн;
- в) 24 тис. грн, - 10 тис. грн;
- г) 20 тис. грн, +10 тис. грн/

74. Інвестор розглядає два варіанти: А – вкладення 500 тис. грн з прибутком 150 тис.; В – 400 тис. грн з прибутком 100 тис. Який проєкт ефективніший за рентабельністю?

- а) А – 30%, В – 25%;
- б) А – 25%, В – 30%;
- в) А – 35%, В – 20%;
- г) А – 30%, В – 30%.

75. Фірма має капітал 2 млн грн. Витрати на виробництво – 1,5 млн грн, очікуваний прибуток – 600 тис. грн. Визначте загальну виручку та рентабельність капіталу.

- а) 2,1 млн грн, 30%;
- б) 2,5 млн грн, 25%;
- в) 2,2 млн грн, 20%;
- г) 2,1 млн грн, 25%.

76. 1. Після впровадження інноваційного обладнання витрати на виробництво одиниці продукції зменшились із 160 грн до 120 грн. За місяць виробляється 1000 одиниць продукції. Вартість впровадження інновації – 80 000 грн. Визначте економічний ефект за місяць та термін її окупності.

- а) 40 000 грн, 2 міс.;
- б) 60 000 грн, 1,5 міс.;
- в) 30 000 грн, 2,5 міс.;
- г) 50 000 грн, 1,6 міс.

77. Підприємство планує інвестувати 300 000 грн у розробку нового продукту. Очікуваний щорічний прибуток – 120 000 грн. Визначити строк окупності інвестицій та рентабельність інвестицій за перший рік.

- а) 2,5 роки, 30%;

- б) 2 роки, 40%;
 - в) 2,5 роки, 40%;
 - г) 3 роки, 35%.
78. Підприємство виготовляє інноваційний виріб з повною собівартістю 95 грн. Відпускна ціна – 140 грн. Обсяг реалізації за місяць – 2000 одиниць. Визначте суму прибутку та рентабельність продукції.
- а) 80 000 грн, 42,1%;
 - б) 90 000 грн, 47,3%;
 - в) 110 000 грн, 52,6%;
 - г) 100 000 грн, 50%.
79. Постійні витрати підприємства становлять 120 000 грн на місяць. Змінні витрати на одиницю продукції – 60 грн, ціна реалізації – 100 грн. Скільки одиниць потрібно реалізувати, щоб вийти на беззбитковість?
- а) 3000 од.;
 - б) 4000 од.;
 - в) 2800 од.;
 - г) 3500 од.
80. На ринку інноваційних рішень працює 5 компаній з ринковими частками: 35%, 25%, 15%, 15%, 10%. Визначте індекс Херфіндела-Хіршмана (ННІ) та рівень концентрації ринку.
- а) ННІ = 2100, середня концентрація;
 - б) ННІ = 2450, висока концентрація;
 - в) ННІ = 1850, низька концентрація;
 - г) ННІ = 2250, середня концентрація.
81. Якщо чисельність працівників зменшилась на 20%, а обсяг виробництва збільшився у 1,2 рази, то продуктивність праці на підприємстві:
- а) підвищилася на 5%;
 - б) зменшилася на 4%;
 - в) підвищилася на 50%;
 - г) зменшилася на 40%.
82. Визначте суму змінних витрат підприємства, якщо протягом місяця було оплачено 50 тис. грн за оренду приміщень, 10 тис. грн за користування кредитом, 35 тис. грн за сировину для виробництва продукції, 36 тис. грн відрядна заробітна плата, 15 тис. грн оплата працівникам адміністрації підприємства, вартість машин та устаткування становить 200 тис. грн:
- а) 71 тис. грн;
 - б) 141 тис. грн;
 - в) 51 тис. грн;
 - г) 251 тис. грн.
83. Визначте, якою має бути ціна продукції, якщо виробничі потужності підприємства дають можливість виробити за рік 50 тис. виробів, постійні витрати дорівнюють 10 млн. цільовий обсяг прибутку за рік – 2 млн, змінні витрати на одиницю продукції – 200 грн:
- а) 440 грн;
 - б) 3600 грн;
 - в) 7200 грн;
 - г) 10000 грн.
84. Якщо ціна реалізації 1 т зернових становить 6000 грн, виробнича собівартість дорівнює 4800 грн, витрати на збут та інші витрати становлять – 400 грн/ т, то рівень рентабельності зернових дорівнює:
- а) 12%;
 - б) 25%;
 - в) 15,4%;
 - г) 30%.
85. Підприємство реалізувало борошно за ціною 14,00 грн за 1 кг. Повна собівартість

становить 12,50 грн за 1 кг. Обсяг реалізованої продукції – 150 тонн. Який прибуток від реалізації продукції?

- а) 225 000 грн;
- б) 150 000 грн;
- в) 1,5 млн грн;
- г) 300 000 грн.

86. Визначте: обсяг трансферних виплат та частку трансферів у видатковій частині бюджету. Дано: загальні видатки бюджету – 1300 млрд грн; трансферні виплати – 520 млрд грн.:

- а) 520 млрд грн і 35%;
- б) 520 млрд грн і 40%;
- в) 680 млрд грн і 45%;
- г) 520 млрд грн і 45%.

87. Підприємство отримало компенсацію 30% витрат на електроенергію. Загальні витрати – 480 тис. грн. Визначте: суму компенсації та фактичні витрати після її врахування.

- а) 120 тис. грн і 360 тис. грн;
- б) 150 тис. грн і 330 тис. грн;
- в) 144 тис. грн і 336 тис. грн;
- г) 140 тис. грн і 340 тис. грн.

88. Уряд надав пільгу 12% на податок для підприємств, які інвестували понад 1 млн грн. Підприємство інвестувало 1,5 млн грн, податкове зобов'язання – 800 тис. грн. Визначте: суму пільги та нове зобов'язання.

- а) 100 тис. грн і 700 тис. грн;
- б) 80 тис. грн і 720 тис. грн;
- в) 96 тис. грн (12% від 800 тис. грн) і 704 тис. грн;
- г) 120 тис. грн і 680 тис. грн.

89. Уряд надає компенсацію 6500 грн/працівник у період війни. Підприємство зберегло 45 працівників. Розрахуйте загальну суму компенсації та суму на одного працівника після оподаткування (19.5%).

- а) 292 500 грн і 6500 грн;
- б) 250 000 грн і 5555 грн;
- в) 292 500 грн і 5302,5 грн;
- г) 270 000 грн і 6000 грн.

90. Держава компенсує 10% витрат на логістику. Загальні витрати – 600 000 грн. Додатково надано дотацію 50 000 грн. Визначте: загальну суму підтримки та скориговані витрати.

- а) 60 000 грн; 490 000 грн;
- б) 110 000 грн; 490 000 грн;
- в) 110 000 грн; 490 000 грн;
- г) 50 000 грн; 540 000 грн.

91. Підприємство хоче визначити точку беззбитковості. Фіксовані витрати – 240 000 грн/рік, змінні витрати на одиницю – 120 грн, ціна реалізації одиниці – 180 грн. Скільки одиниць продукції потрібно продати, щоб досягти беззбитковості?

- а) 3000;
- б) 4000;
- в) 2000;
- г) 5000.

92. Підприємець розробляє проєкт кав'ярні. Йому потрібно придбати обладнання за 280 000 грн. Він отримав грант у розмірі 150 000 грн і бере кредит на решту під 12% річних на 1 рік. Визначте суму відсотків за кредитом і загальну суму витрат з урахуванням кредитної ставки.

- а) 15 600 грн; 295 600 грн;
- б) 15 600 грн; 295 600 грн;
- в) 12 000 грн; 290 000 грн;
- г) 16 800 грн; 296 800 грн.

93. Стартап планує виробляти натуральну косметику. Його маркетингові дослідження показали, що потенційна частка ринку – 2%. Загальний обсяг ринку – 75 млн грн. Визначте прогнозований обсяг продажу та обсяг прибутку, якщо маржа складає 25%.

- а) 1,5 млн грн і 300 тис. грн;
- б) 1,5 млн грн і 375 тис. грн;
- в) 2 млн грн і 500 тис. грн;
- г) 1,8 млн грн і 450 тис. грн.

94. Підприємець подає бізнес-план для участі в обласній програмі підтримки малого бізнесу. Загальна сума проєкту – 500 000 грн. Власний внесок – 200 000 грн. Частка компенсації з обласного бюджету – 30% від вартості проєкту, але не більше 120 000 грн. Визначте: 1) фактичну суму компенсації, 2) обсяг, який підприємець повинен дофінансувати додатково.

- а) 120 000 грн і 180 000 грн;
- б) 150 000 грн і 150 000 грн;
- в) 120 000 грн і 180 000 грн;
- г) 100 000 грн і 200 000 грн.

95. Підприємець планує реалізовувати продукцію через онлайн-магазин. Щомісячні витрати: реклама – 12 000 грн, логістика – 8 000 грн, оренда складу – 10 000 грн, інші витрати – 5 000 грн. Середній прибуток з однієї одиниці товару – 150 грн. Визначте: 1) загальні щомісячні витрати, 2) мінімальну кількість одиниць товару, яку потрібно реалізувати для покриття витрат.

- а) 35 000 грн; 250 од.;
- б) 32 000 грн; 213 од.;
- в) 35 000 грн; 234 од.;
- г) 30 000 грн; 200 од.

96. Вартість адміністративних будівель підприємства оцінюється в 15000 тис. грн. Прогнозується її щорічне зростання на 10 % з урахуванням перспективності місця розташування та потенційного попиту на аналогічні об'єкти. Визначити майбутню вартість адміністративних будівель через 3 роки.

- а) 19965 тис. грн;
- б) 16500 тис. грн;
- в) 19500 тис. грн;
- г) 18150 тис. грн.

97. Яку суму сьогодні необхідно депонувати в банк під 10 % річних для того, щоб через 3 роки мати змогу придбати у власність бізнес вартістю 13310 тис. грн.?

- а) 10000 тис. грн;
- б) 9317 тис. грн;
- в) 11979 тис. грн;
- г) 12100 тис. грн.

98. Вартість нерухомого майна підприємства складається із вартості земельної ділянки та вартості будівель у співвідношенні 1:3. Коефіцієнти капіталізації для землі та будівель дорівнюють 12% та 16 % відповідно. Від використання нерухомості очікується щорічний чистий операційний дохід в розмірі 1200 тис. грн. Оцінити вартість земельної ділянки.

- а) 8000 тис. грн;
- б) 2000 тис. грн;
- в) 6000 тис. грн;
- г) 1000 тис. грн.

99. Підприємство володіє ноу-хау з виробництва соняшникової олії. Витрати на виробництво олії без використання ноу-хау складають 28,50 грн. на 1 кг. Обсяг продажів підприємства дорівнює 300 т олії на рік. Ноу-хау дає можливість знизити собівартість 1 кг олії до 27,20 грн. за рахунок економії матеріалів і затрат праці. За прогнозами, ця перевага зберігатиметься протягом 4 років. Необхідно оцінити вартість ноу-хау при ставці дисконту 12 %.

- а) 1184,6 тис. грн;

- б) 1560,0 тис. грн;
- в) 1747,2 тис. грн;
- г) 1310,4 тис. грн.

100. Ринкова вартість усіх активів підприємства оцінюється в 40000 тис. грн., а зобов'язань - 30000 тис. грн. Фактичний прибуток до оподатковування - 2300 тис. грн., ставка податку на прибуток - 25 %. Середньогалузева рентабельність власного капіталу - 15%. Ставка капіталізації - 20%. Оцінити вартість гудвілу.

- а) 1125 тис. грн;
- б) 1725 тис. грн;
- в) 1500 тис. грн;
- г) 1360 тис. грн.

101. Доходи державного бюджету становлять 980 млрд грн, видатки – 1 150 млрд грн. Визначте дефіцит бюджету у відсотках до доходів.

- а) 12 %;
- б) 15 %;
- в) 17 %;
- г) 19 %

102. Експорт промислової продукції складає 220 млн USD. Державна дотація підвищує обсяг експорту на 5 %. Визначте новий обсяг експорту.

- а) 225 млн USD;
- б) 231 млн USD;
- в) 235 млн USD;
- г) 240 млн USD.

103. Господарство реалізує 8 000 т зерна за 7 200 грн/т. Державна дотація – 300 грн/т. Які загальні надходження отримає підприємство?

- а) 58,8 млн грн;
- б) 60,0 млн грн;
- в) 59,4 млн грн;
- г) 61,2 млн грн.

104. Реальний ВВП торік становив 3 200 млрд грн. У рамках нової стратегії уряд заклав зростання на 7 %. Визначте очікуваний обсяг ВВП у поточному році.

- а) 3 200 млрд грн;
- б) 3 392 млрд грн;
- в) 3 424 млрд грн;
- г) 3 456 млрд грн.

105. У державній власності перебуває 1 500 підприємств. Програма реформ передбачає приватизацію 40 % від їх загальної кількості до кінця року. За перші шість місяців було приватизовано 420 підприємств. Скільки ще потрібно приватизувати, аби виконати план?

- а) 150;
- б) 170;
- в) 180;
- г) 200.

106. Побудова двовимірної і тривимірної діаграми з групуванням за роками для визначення урожайності льону після різних попередників, заданих в таблиці, дозволяє:

Культура (попередник)	Урожайність, ц/га			У середньому за три роки
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	
Пшениця яра	4,8	19,5	14,3	
Ячмінь ярий	4,4	18,7	14,1	
Горох	3,8	19,2	15,1	

Соя	3,3	12,2	12,2	
Гречка	3,5	13,3	11,8	
Кукурудза	3,1	13,1	11,6	
Буряки цукрові	2,3	11,5	10,2	

а) визначити прибуток підприємства;

б) розрахувати урожайність у середньому за три роки і побудувати кругову і об'ємну кругову діаграми;

в) визначити технології вирощування;

г) прорахувати витрати на вирощування.

107. Застосувавши лінійну лінію тренду при продажі холодильників, які постійно збільшувалися протягом 8-річного періоду, отримали значення рівня достовірності $R^2=0,9792$. Таке значення показника R показує:

а) низький рівень достовірності прогнозу;

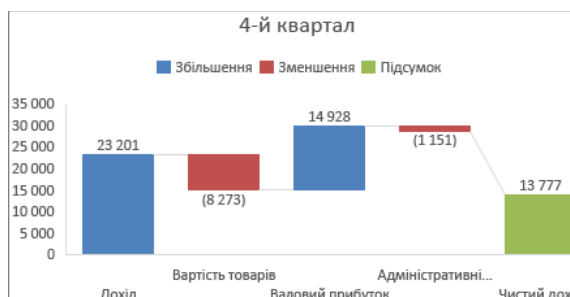
б) приблизно середній рівень достовірності прогнозу;

в) прогнозовані значення лінії тренду добре відповідають фактичним даним, що відповідає високому рівню достовірності прогнозу;

г) прогнозовані значення лінії тренду взагалі не відповідають фактичним даним.

108. Застосувавши засіб аналізу даних «Гістограма», який використовується для обчислення окремих та кумулятивних частот для діапазону даних клітинки та елементах даних, при визначенні економічних показників діяльності підприємства в 4-му кварталі, отримали наступну діаграму водоспаду. Це дало змогу :

	А	В
1	Дохід	23 201
2	Вартість товарів	(8 273)
3	Валовий прибуток	14 928
4	Адміністративні витрати	(1 151)
5	Чистий дохід	13 777

а) зрозуміти, як на чистий дохід впливає ряд додатних і від'ємних значень;

б) отримати візуальні дані про дохід підприємства;

в) відобразити результат зменшення вартості товарів;

г) показати зростання валового прибутку.

109. Для візуалізації даних про товари, які реалізуються в магазині, застосували деревовидну карту, гілки дерев в якій представлено прямокутниками, і кожна вкладена гілка відображається як менший прямокутник. Це дозволяє:

	A	B	C	D	E	F
1				ціна	кількість	прибуток
2	Сніданок	Напій	кава	2,00 гр	10	20,00 гр
3	Сніданок	Напій	чай	3,00 гр	3	9,00 гр
4	Сніданок	Їжа	вафлі	6,00 гр	2	12,00 гр
5	Сніданок	Їжа	млинці	5,00 гр	7	35,00 гр
6	Сніданок	Їжа	яйця	6,00 гр	4	24,00 гр
7	Обід	Напій	кава	2,00 гр	5	10,00 гр
8	Обід	Напій	холодний	3,00 гр	15	45,00 гр
9	Обід	Їжа	суп	4,00 гр	4	16,00 гр
10	Обід	Їжа	бутерброд	6,00 гр	6	36,00 гр
11	Обід	Їжа	салат	7,00 гр	10	70,00 гр
12	Обід	Їжа	пиріг	3,00 гр	15	45,00 гр
13	Обід	Їжа	тістечко	1,00 гр	25	25,00 гр

- наочно відобразити багато даних, що важко зробити у випадку діаграм інших типів;
- зручно їх використовувати, щоб порівнювати пропорції в ієрархії;
- відобразити ієрархічні рівні для великих категорій і окремих точок даних;
- краще використовувати ієрархічну секторну діаграму, щоб візуалізувати дані.

110. Для визначення ефективності рекламної діяльності (вплив на кількість проданих одиниць товару, опосередковане визначення обсягів збуту продукції та пов'язані з цим витрати) з бюджетом 20 тис. доларів була використана надбудова «Пошук розв'язання». Це дозволяє змінювати (підбирати) квартальні бюджети на рекламу (1) до загального обмеження бюджету (2), доки загальний прибуток (3) не досягне максимально можливої суми. Виберіть не потрібне для отримання результату:

	A	B	C	F
1		Кв.1	Кв.2	Разом
2	Закупівля			
3	Продаж			
4	Відрахування			
5	Інші видатки	10 000	10 000	20 000
6	Реклама			
7	Прибуток			103 662

- клітинки зі змінними про відрахування;
- клітинки з обмеженнями бюджетів;
- клітинки з даними про витрати на закупівлю та продаж;
- клітинка цільової функції (загальний прибуток).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монограф. за ред. О. І. Рогача. К.: Центр учбової літератури. 2020, 368 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
3. Бірюченко С.Ю. Менеджмент : Підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
4. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т.О. Євлаш. Х. : ХДУХТ. 2019. 182 с.
5. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 470 с.
6. Гуроров О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посібн. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.
7. Даценко Г., Коцеруба Н., Крупельницька І., Кудирко О., Лобачева І. Аналіз господарської діяльності : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
8. Жарун О.В., Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Непочатенко О.А. Теорія економічного аналізу: навч. посіб.. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 272с.
9. Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
10. Економіка у Європейській Інтеграції : навч. посібник / В. А. Зеленко, О. Г. Гупало, А. В. Стасишин. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 464 с.
11. Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За редакцією В.С. Пономаренка. К.: Видавничий центр "Академія", 2018. 544с.
12. Коваленко-Чукіна І.Г. , Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Правознавство. Навчальний посібник. Умань. ВПЦ. «Візаві». 2019. 739 с.
13. Коренюк П. І., Коренюк Л. В., Левандівський О. Т. Гроші і кредит : навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2019. 402 с.
14. Маркетинг : підручник для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти / Р. І. Буряк [та ін.]. - 2-ге вид. перероб. та допов. К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 537 с.
15. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: підручник (перевидання) / Рогач С.М., Герасимчук Н.А., Мірзоєва Т.В., Томашевська О.А. К.: ЦП «Компринт», 2020. 597 с.
16. Петруня Ю.Є., Задоя А.О. Економіка: базовий курс: навчальний. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.
17. Рогач С. М., Мірзоєва Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка аграрних підприємств : навч. посібник. Київ. ЦП «Компринт». 2020. 480 с.
18. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник, кол. авторів; за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
19. Ситнік Б. Т. Основи інформаційних систем і технологій : навч. посіб. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 175 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2174>
20. Скоробогатова Н. Є. Інвестування: практикум: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка» [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 67 с.
21. Страпчук С. І., Миколенко О. П, Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навч. посібн. Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.

22. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник. Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
23. Уманців Ю. М., Міняйло О. І., Лебедева Л. В. Економічна політика держави: навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.
24. Фінанси, банківська справа та страхування. Менеджмент публічних фінансів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 256 с.
25. Фостер Провост, Том Фоусет. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані. Видавництво: Наш Формат. 2019. 400 с.
26. Харченко Т. О. Державне регулювання сталого розвитку аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічні підходи : монографія [Електронний ресурс]. Суми : Мрія, 2023. 360 с.
27. Шибасєва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки : навчальний посібник. Х.: ДБТУ, 2022. 272 с.
28. Яркіна Н.М. Економіка підприємства. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К. : Ліра-К. 2020. 596 с.

Допоміжна

1. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
2. Базецька Г. І. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» денної форми навчання / Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 274 с.
3. Бленда Н. О., Коротєєв М. А., Соковніна Д. М., Соколюк С. Ю., Жарун О. В. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища – основа визначення стратегічного напрямку розвитку підприємницьких структур. *Збірник наукових праць УНУС*. Умань. 2021. Вип. 99. Ч. 2 : С. 124–131.
4. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. - К.: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
5. Горбач Л., Плотніков О. Міжнародні економічні відносини. К.: ТОВ «Видавничий дім «Кондор». 2021. 494с.
6. Гоменюк М. О. Загороднюк О. В. Інструменти планування робочого часу менеджера. *Збірник наукових праць УНУС*. 2022. № 100. Ч. 2. С. 412–420.
7. Загороднюк О.В. Гоменюк М.О. Корпоративний тайм-менеджмент: сучасна наукова концепція. *Збірник наукових праць Уманського НУС*. 2021. № 98. С. 81-89.
8. Несененко П. П. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко, О. Є. Патлатой. К. : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
9. Інформаційні технології: навчальний посібник / О. І. Зачек, В. В. Сенік, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 432 с.
10. Кібік О. М., Котлубай В. О., Хаймінова Ю. В., Нестерова К. С, Калмикова Н. Ю. Маркетинг: навч. метод. посібн. Одеса, 2020. 68 с.
11. Коваленко Д.І. Гроші та кредит. підручник.К.: Центр навчальної літератури. 2019. 320с.
12. Коваленко-Чукіна І.Г. , Гіренко І.В., Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Земельне право. Підручник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 711 с.
13. Ковальчук Т. М, Кузь В. І. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: практикум. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 192 с.
14. Колот А.М. Грішнова О.А., Герасименко О.О. та ін. Економіка праці і соціально-

трудо́ві відно́сини: Підручник. К : КНЕУ, 2019. 711 с.

15. Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В. Теорія та практика підприємницького ризику: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 224 с.

16. Концеба С. М., Скуртол С. Д., Родащук Г. Ю. Моделювання ймовірності ризику неплатежів за зовнішньоекономічними контрактами українських підприємств. *Вісник КІБіТ*. К: Вид-во КІБіТ, 2019. № 2(40). С. 22–26.

17. Костюк В. С. Теорія людського розвитку як методологічна основа класифікації країн світу. *Збірник наукових праць УНУС*. Вип. 100. Ч. 2. 2022. DOI:10.31395/2415-8240-2022-100-2-391-401/.

18. Кулакова С.Ю., Мінняйленко І.В. Потенціал і розвиток підприємства: навчально-методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» усіх форм навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. 197 с.

19. Осіпова А. А. Еволюція та сутність державного регулювання аграрного сектору економіки. Соціально-економічні засади формування економічної системи України: колективна монографія. Умань, 2019. С. 140–144.

20. Непочатенко О. О, Колотуха С. М, Мельник К. С. Стратегія розвитку банківського кредитування аграрних підприємств. *Банківська справа*. 2021. №1 (153). С. 37–49.

21. Носова О. В. Національна економіка: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 512 с.

22. Осіпова А. А. Основи бізнес-планування сільськогосподарських підприємств. *Збірник наукових праць УНУС*. 2021. Вип. 99. Ч.2. С. 319-326. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/31.pdf>.

23. Пенькова О. Г., Харенко А.О., Лементовська В.А. Економічний механізм маркетингу вітчизняних середніх підприємств аграрного бізнесу. «Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва». 2022. Ч.2. С 311-319.

24. Правознавство. Курс лекцій: навч. посіб.; за заг. ред В. О. Ананьїна. [Електронний ресурс]. – Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 267 с.

25. Ревуцька А. О. Роль стратегічного управління підприємством в умовах сталого розвитку. *Збірник наукових праць УНУС*. 2021. Вип. 99. Ч. 2., с. 28–40. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/3.pdf>

26. Ревуцька А. О., Цимбалюк Ю. А. Стратегічне управління інноваційно-інвестиційним розвитком бізнесу в кризових умовах господарювання. *Збірник наукових праць УНУС*. Вип. 99 Ч. 2, 2021. С. 59–69. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/6.pdf>

27. Смолій Л. В., Костюк В. С., Осіпова А. А. Тенденції трансформації міжнародного бізнесу під впливом глобалізації. *Економіка та суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/671>

28. Соколюк С. Ю. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Ю. О. Нестерчук, С. Ю. Соколюк, О. В. Жарун, О. А. Непочатенко. Київ: центр учбової літератури, 2019. 272 с.

29. Филюк Г. М., Головкин В. І. Економічний аналіз: підручник. Київ: «Академія», 2021. 880 с.

30. Соколюк С. Ю. Розвиток підприємств аграрного сектору на засадах гармонізації інноваційних процесів: теорія і практика : монографія. Умань: «Візаві», 2019. 376 с.

31. Чернега І. І., Соколюк С. Ю., Бечко П. К., Пташник С. А. Вплив регуляторних механізмів розвитку аграрної сфери на реалізацію потенціалу цифрових технологій. *Економіка та держава*. 2021. № 8. С. 23– 27.

32. Черняк О.І., Захарченко П.В. Інтелектуальний аналіз даних: підручник. К.: Знання, 2019. 599 с.

33. Яркіна Н.М. Економіка підприємства. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К.: Ліра-К. 2020. 596 с.

Інформаційні ресурси

1. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
3. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Міністерство економіки України : офіційний веб-сайт. URL : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Міністерство соціальної політики України : офіційний веб-сайт. URL : <https://www.msp.gov.ua/>
7. Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
8. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Національний Банк України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
10. Офіційне інтернет-представництво Президент України : офіційний веб-сайт. URL : <https://www.president.gov.ua/>
11. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>